

Oslo Arbeiderparti

Årsmøtet 12. og 13. mars 2021

**Årsmøtehefte 3
Innkomne forslag innen 20. feb. 2020**

- 1 Dokumentet inneholder innkomne forslag fra partilagene, som er oversendt til årsmøtet innen
 2 forslagsfristen 20. februar 2021. Forslagene er oppdelt i tema. Partistyret innstilling framkommer i
 3 forkant av alle forslagene.
 4

Innholdsfortegnelse

5	1.1. Kvinnehelse, abort og likestilling	4
6	1.1.1. Avskaff abortnemndene // Ellingsrud Arbeiderpartilag	4
7	1.1.2. Selvbestemt abort // Lindeberg Arbeiderpartilag	4
8	1.1.3. Utvid retten til selvbestemt abort til uke 18 // Oslo Arbeidersamfunn	5
9	1.1.4. Reverser endringene i abortloven som regulerer adgangen til fosterreduksjon // Sinsen og	
10	Carl Berner Arbeiderpartilag	6
11	1.1.5. Avskaff abortnemndene // AUF i Oslo	6
12	1.1.6. Nei til statstøttet diskriminering // Homonettverket	7
13	1.1.7. Fortsatt forbud mot hallikvirksomhet // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag	7
14	1.1.8. Gi ofre for prostitusjon og menneskehandel sterkere beskyttelse og oppfølging // Sinsen og	
15	Carl Berner Arbeiderpartilag	8
16	1.1.9. Oslo skal delta i den årlige globale 16-dagers-kampanjen mot vold mot kvinner // Sinsen og	
17	Carl Berner Arbeiderpartilag	8
18	1.2. Helse og omsorg	10
19	1.2.1 Styrk grunnbemanning og kompetanse i Oslos sykehjem // Oppsal Arbeiderpartilag	10
20	1.2.2. Styrk tilbudet av hjemmetjenester til eldre brukere med et omfattende bistandsbehov //	
21	Oppsal Arbeiderpartilag	10
22	1.2.3. Fastlegeordningen er bærebjelken i det offentlige helsevesenet - den må reddes! //	
23	Nordstrand Arbeiderparti og Nordstrand Arbeiderpartilag	11
24	1.2.4. Resolusjon om HIV og medikamenter // Homonettverket	12
25	1.2.5. Tillate altruistisk surrogati i Norge // Homonettverket	13
26	1.2.6. Offentlig utredning av kvinnehelse // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag	14
27	1.3. Arbeidsliv, næring og klima	15
28	1.3.1. Norge må ratifisere ILO-konvensjon 190 om avskaffelse av vold og trakassering i arbeidslivet	
29	// Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag	15
30	1.3.2. En ny arbeidslivsmodell i Bygg- og anleggsbransjen // Oslo Arbeidersamfunn	15
31	1.3.3. Lufta er for alle // Oslo Arbeidersamfunn	16
32	1.3.4. Helikoptersikkerheten i innenlandsmarkedet må bedres ved at det offentlige stiller strengere	
33	sikkerhetskrav // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag	17
34	1.3.5. Au pair-ordningen må avskaffes // Ensjø Kampen og Vålerenga Arbeiderpartilag	17
35	1.3.6. Næringsråd i bydelene // Bekkelaget Arbeiderpartilag, Nordstrand Arbeiderpartilag,	
36	Nordstrand Arbeiderparti, Bøler Arbeiderpartilag og Næringspolitisk forum	18
37	1.3.7. Støtte til utvikling og oppgradering av vitensentere // Nordstrand Arbeiderpartilag og	
38	Nordstrand Arbeiderparti	18
39	1.3.8. Grønt arbeidsliv // Fagbevegelsens Arbeiderpartilag	19
40	1.3.9. Innspill til Klimapolitisk plattform for Arbeiderpartiet 2021-2025 // Forum for grønn vekst	20
41	1.3.10. Storstilt satsing på utslippsfrie tog // Ensjø, Kampen og Vålerenga Arbeiderpartilag	30
42	1.3.11. Fremtidig utvikling av olje- og gassnæringen // Ensjø, Kampen og Vålerenga	
43	Arbeiderpartilag	30
44	1.3.12. // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag	31

45	1.3.13. En trygg og forutsigbar utfasing av petroleumsindustrien // AUF i Oslo	33
46	1.3.14. En petroleumsfri iskantsone // AUF i Oslo	34
47	1.3.15. En petroleumsfri iskantsone // Oslo Arbeidersamfunn	34
48	1.3.16. Innfør grunnrenteskatt for havbruksnæringen // Ensjø Kampen og Vålerenga	
49	Arbeiderpartilag	35
50	1.3.17. Innføring av skatt på grunnrente i havbruksnæringa // Sinsen og Carl Berner	
51	Arbeiderpartilag	36
52	1.3.18. Innfør grunnrenteskatt i oppdrettsnæringen // AUF i Oslo	36
53	1.3.19. Devis statlig eierskap i oppdrettsnæringen // Bygdøy Frogner Arbeiderpartilag.....	37
54	1.4. Byutvikling	38
55	1.4.1. Nei til planene om nytt fengsel på Bredtvedt // Grorud Arbeiderpartilag.....	38
56	1.4.2. Bevar Vålerengaparken // Ensjø, Kampen og Vålerenga Arbeiderpartilag.....	38
57	1.4.3. Carl Berner - frå irriterande trafikkhol til forlokkande byområde // Sinsen og Carl Berner	
58	Arbeiderpartilag	39
59	1.5. Internasjonalt og forsvar	40
60	1.5.1. Ansvar for nasjonalt forsvar // Internasjonalt forum.....	40
61	1.5.2. Israel – Palestina // Internasjonalt forum	41
62	1.5.3. Kritikk av Israels ekspansjonspolitik / AUF i Oslo.....	41
63	1.5.4. Fordømmelse av Tyrkia sin invasjon av Rojava // AUF i Oslo	42
64	1.5.5. Oslo Arbeiderparti støtter bistandsorganisasjonen Dråpen i Havet // Ellingsrud	
65	Arbeiderpartilag	43
66	1.6. Rus.....	44
67	1.6.1. En ny retning for ruspolitikken // AUF i Oslo	44
68	1.7. Bolig.....	47
69	1.7.1. En ikke-kommersiell boligsektor // Oslo Arbeidersamfunn.....	47
70	1.7.2. Forslag Forslag: En rettferdig boligpolitikk // AUF i Oslo.....	47
71	1.8. Andre saker.....	49
72	1.8.1. Lavere pris i kommunale svømmebasseng // Grorud Arbeiderpartilag.....	49
73	1.8.2. Politiker godtgjørelse // Grorud Arbeiderpartilag	49
74	1.8.3. Kollektivpriser og kollektivtilbud til A-hus // Grorud Arbeiderpartilag.....	50
75	1.8.4. Mer inkluderende nettsider for Oslo Kommune // Oslo Arbeidersamfunn.....	50
76	1.8.5. Innfør et lobbyregister på Stortinget // Oslo Arbeidersamfunn.....	51
77	1.8.6. Nei til dagens fraværsgrense // AUF i Oslo.....	51
78	1.8.7. Retten til familieegjenforening for likekjønnede par // Homonettverket.....	52
79	1.8.8. Tax-free ordningen må avskaffes // Ensjø, Kampen og Vålerenga	53
80	1.8.9. Generasjonsskatt - En rettferdig skatt // AUF i Oslo	53
81	1.9. Organisasjon.....	54
82	1.9.1. Et bedre representantskap i Oslo Arbeiderparti // Ellingsrud Arbeiderpartilag	54
83	1.9.2. Valgresultatet // Bekkelaget Arbeiderpartilag	54
84	1.9.3. Ressursperson for representanter i bydelene // Nordstrand Arbeiderpartilag og Nordstrand	
85	Arbeiderparti	55
86	1.9.4. Samordning og styrking av samarbeidet med stortingsgruppa // Nordstrand Arbeiderpartilag	
87	og Nordstrand Arbeiderparti	56

1.1. Kvinnehelse, abort og likestilling

1.1.1. Avskaff abortnemndene // Ellingsrud Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Avskaff abortnemndene

Oslo Arbeiderparti vil avskaffe abortnemndene og erstatte dem med en annen ordning der kvinners eget ønske blir tillagt større vekt enn i dag.

Bakgrunn:

Abortnemnda er en nemnd som avgjør om abort kan innvilges når graviditeten har vart i over tolv uker, etter paragraf 2 i lov om svangerskapsavbrudd (abortloven). «Nemnda (primærnemnda) består av to fast oppnevnte leger, den ene ansatt ved den avdeling der svangerskapsavbruddet skal foretas, den andre oppnevnt av fylkesmannen. Nemnda skal bestå av en kvinne og en mann. For vedtak om innvilgelse kreves enstemmighet.» (Kilde: <https://sml.sn.no/abortnemnd>)

«I 2018 vart det utført 564 nemndbehandla avbrot, som utgjør 4,6 prosent av alle avbrot, og 550 av desse vart innvilga i primærnemnd. Andelen nemndbehandla avbrot i forhold til sjølvbestemte held seg stabilt. Dei fleste nemndbehandla avbrota vart innvilga på grunnlag av risiko for fosterskader, sosiale forhold og/eller mors helse.» (Kilde: <https://www.fhi.no/hn/helseregistre-og-registre/abortregisteret/abort---fakta-med-statistikk>)

Begrunnelse:

Hvert år blir flere hundre aborter behandlet i nemnd, fordi abortinngrepet må foretas etter tolvte svangerskapsuke. Det er på tide at kvinnene det gjelder slipper å forklare sitt valg til andre og bære på skam og skyldfølelse. Det må være opp til kvinner selv om de vil ta abort og ingen andre enn dem selv som skal ta en beslutning om abortspørsmålet for dem. Det å ta abort er en svært vanskelig løsning for alle som velger det. Det er en stor belastning for kvinner å først ta et valg om abort, og deretter måtte forklare og forsvare det for en nemnd og så få avslag. Det er flere titalls kvinner som derfor heller reiser til andre land som Sverige og Storbritannia for å gjennomføre abort etter tolvte svangerskapsuke, siden de er blitt fratatt den rettigheten i Norge. I Sverige har kvinner rett til selvbestemt abort fram til og med attende svangerskapsuke, og de har tilsvarende aborttall som i Norge, men de har færre seinaborter. I Storbritannia har kvinner hatt rett til selvbestemt abort fram til uke 24 siden 1960-tallet, uten at det har ført til økte aborttall. Nemndsystemet er unødvendig og bidrar ikke med noe annet enn å påføre kvinner ekstra skam og skyldfølelse.

Et alternativ til nemnd kan være at kvinner får tilbud om samtaler, rådgivning og veiledning med helsepersonell dersom de velger å utføre en abort etter tolvte svangerskapsuke. Det kvinner i den sårbare situasjonen IKKE trenger er å føle skam og skyld, eller at noen andre skal ta avgjørelsen for dem. Abortloven slik den er nå gjør livet til mange kvinner, og spesielt mange med minoritetsbakgrunn, vanskeligere i en sårbar livssituasjon. Nå er det på tide at rettighetene til kvinner blir styrket, og at abortnemndene blir avskaffet.

1.1.2. Selvbestemt abort // Lindeberg Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Selvbestemt abort

Oslo Arbeiderparti mener at alle kvinner skal bestemme over sin egen kropp. Vi vil derfor avskaffe abortnemndene og erstatte dem med selvbestemt abort frem til uke 18.

Samt styrke de statlige rådgivningstjenestene, som har et mål om å begrense de psykiske og fysiske belastninger før og etter en abort».

Bakgrunn

I Norge har kvinner rett til selvbestemt abort i løpet av de tre første månedene (11 uker og 6 dager). Dersom kvinnen ønsker å få utført abort etter utgangen av 12. svangerskapsuke må hun henvende seg til legen eller sykehuset og forklare sin situasjonen, og deretter sende en søknad til en abortnemnd for å få saken behandlet. Det vil si at utfallet av saken bestemmes av noen andre enn kvinnen selv. (les mer om abortnemndene [HER](#))

Dette gjelder per i dag en mindre gruppe av kvinner som allerede befinner seg i en vanskelig situasjon, og behandling av saken i en nemnd vil derfor bidra til ekstra påkjenning. Det er nettopp derfor dette er en viktig sak.

Merknad: Med dette forslaget vil selvbestemt abort gjelde kun til uke 18. Det vil fortsatt være nemndbehandling etter uke 18.

1.1.3. Utvid retten til selvbestemt abort til uke 18 // Oslo Arbeidersamfunn**Partistyrets innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Utvid retten til selvbestemt abort til uke 18.

Abortnemnda har i dag muligheten til å avgjøre om abort kan innvilges når graviteten har vart i over tolv uker. «Nemnda (primærnemnda) består av to fast oppnevnte leger, den ene ansatt ved den avdeling der svangerskapsavbruddet skal foretas, den andre oppnevnt av fylkesmannen. Nemnda skal bestå av en kvinne og en mann. For vedtak om innvilgelse kreves enstemmighet.»

I abortlovens paragraf 2c står det at svangerskapsavbrudd etter tolvte uke kan skje når «det er stor fare for at barnet kan få alvorlig sykdom, som følge av arvelige anlegg, sykdom eller skadelige påvirkninger under svangerskapet»

Hvert år må flere hundre kvinner møte i nemnd for å kunne ta abort mellom uke 12 og 18. De må stå der foran fremmede mennesker og forklare sitt valg for seg selv og barnet sitt. Deretter skal to mennesker som ikke har noen relasjon til kvinnen eller hennes situasjon ta avgjørelse over hennes kropp, og for hennes familie og livssituasjon.

Vi mener at det må være opp til kvinnen selv om hun vil ta abort. Det å ta abort er allerede svært vanskelig for alle som velger det. Det er en stor belastning for kvinner å først ta et valg om abort, og deretter måtte forklare og forsvare det for en nemnd, med risikoen for å kunne få avslag. Dersom vi har disse innskrenkingene i kvinnens rett til å bestemme over egen kropp, kan vi risikere at kvinner reiser til andre land for å gjennomføre abort etter 12. svangerskapsuke. Kvinnene må selv få bestemme over egen kropp. Vi må derfor avskaffe nemndsystemet og sikre selvbestemmelse fram til uke 18.

Fødealderen øker og dermed risikoen for komplikasjoner, kvinner bør derfor få tilgang til alle tilgjengelige tester så tidlig som mulig.

Oslo Arbeidersamfunn vil:

- Avskaffe abortnemndene
- Utvide retten til selvbestemt abort til uke 18
- At alle relevante tester skal tilbys så tidlig som mulig

1.1.4. Reverser endringene i abortloven som regulerer adgangen til fosterreduksjon // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Reverser endringene i abortloven som regulerer adgangen til fosterreduksjon

Oslo Arbeiderparti:

- vil reversere endringene i abortloven som regulerer adgangen til fosterreduksjon

Begrunnelse:

Regjeringen la i 2019 frem en proposisjon med forslag til endringer i abortloven som regulerer adgangen til fosterreduksjon. Etter forslaget skal det kreves tillatelse fra en abortnemnd ved alle slike inngrep, uavhengig av når i svangerskapet inngrepet gjennomføres. Stortinget vedtok denne endringen 14. juni 2019, med 105 mot 64 stemmer. (Regjeringspartiene og 17 av 19 Senterpartiets representanter sikret flertall for forslaget).

Lovendringen er et tilbakeskritt for norske kvinner. Flere kvinner må møte i abortnemnd med denne loven, og det er et stort tilbakeskritt for kvinners rett til å bestemme over egen kropp.

1.1.5. Avskaff abortnemndene // AUF i Oslo

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Avskaff abortnemndene

Abort et krevende valg, med mange etiske problemstillinger knyttet til seg. Oslo Arbeiderparti mener at kvinners rett til selvbestemt abort er en grunnleggende rettighet som må styrkes. Det er etisk og medisinsk forsvarlig å utføre abort til og med uke 18. I Sverige har kvinner rett til selvbestemt abort fram til uke 18.

Dagens abortlov slår fast at den gravide er suveren i sin avgjørelse fram til uke 12, hvis ønsket om abort inntreffer etter uke 12 må den gravide søke til en abortnemnd. Dette tar valget bort fra kvinnen og er en ekstrabelastning i en allerede sårbar situasjon. De kvinnene som velger å ta senabort har tenkt nøye gjennom valget sitt, og bør få slippe å bli avhørt og umyndiggjort av en abortnemnd. Oslo Arbeiderparti mener at valget skal ligge hos kvinnen selv.

Ved en avvikling av abortnemndene ser Oslo Arbeiderparti fortsatt behov for rådgivning, veiledning og bistand til kvinner og familier som velger å utføre abort, og mener at tilbud om råd og veiledning alltid bør være tilstede for kvinner som velger å ta abort. Det siste kvinner trender i en så sårbar situasjon er mer skam og skyld. Oslo Arbeiderparti vil derfor avskaffe ordningen med abortnemndene og sikre selvbestemt abort frem til uke 18.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Avskaffe abortnemndene og utvide retten til selvbestemt abort til uke 18

1.1.6. Nei til statstøttet diskriminering // Homonettverket

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Nei til statstøttet diskriminering

Fremdeles er skoler som underviser på religiøst grunnlag unntatt fra likestillings- og diskrimineringsloven. Det betyr at de har lov til å forskjellsbehandle dersom dette er begrunnet i religion. Flere medieoppslag forteller om skoler som ikke ansetter skilte, enslige forsørgere, samboere eller homofile.

Indremisjonsforbundet er eier av rundt 30 skoler i Norge, og de siste årene har flere skoler, høyskoler og folkehøyskoler som påberoper seg rett til å diskriminere på religiøst grunnlag fått godkjenning. Dette er i seg selv problematisk. I tillegg til at disse skolene diskriminerer ved ansettelse, er det problematisk at de formidler et slikt verdigrunnlag til unge mennesker i en sårbar fase av livet.

Når disse skolene i tillegg får statsstøtte blir situasjonen enda verre. Å få statsstøtte til institusjonen sin er ingen rettighet. Det kan til en viss grad argumenteres for at disse skolene får godkjenning til å drive på eget verdigrunnlag, men det tilsier ikke at de automatisk skal og bør få offentlig finansiering. Spesielt er det vanskelig å argumentere for at folkehøyskoler, som ikke er underlagt læreplan eller kan påberope seg akademisk frihet, får slik finansiering. Disse underviser mennesker i 16-18-årsalderen; en spesielt sårbar alder. Folkehøyskolene har full frihet til å fastsette sitt eget innhold. Det betyr ikke at de kan forvente at skattebetalerne finansierer driften.

Forslag:

Oslo Arbeiderparti mener at:

- Statsstøtte til folkehøyskoler som driver på et verdigrunnlag som ikke er i tråd med diskrimineringslovverket må kuttes.

1.1.7. Fortsatt forbud mot hallikvirksomhet // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Fortsatt forbud mot hallikvirksomhet

Mennesker skal ikke være til salgs. Punktum. Oppretthold forbudet mot hallikvirksomhet og styrk politiets arbeid mot hallikvirksomhet på internett

Oslo Arbeiderparti vil:

- Styrke politiets arbeid mot hallikvirksomhet på internett
- Fremme et nytt lovforslag i Stortinget om endring i Straffelovens §315 (hallikparagrafen) som gir politiet hjemmel til å stenge nettsteder som driver og/eller tilrettelegger for hallikvirksomhet.

Begrunnelse:

Kriminalitet på nett må behandles på lik linje med annen kriminalitet. Nettet er blitt den viktigste arenaen for halliker og menneskehandlere som selger kvinner på prostitusjonsmarkedet. Politiet har etterforsket flere nettsteder de mener driver åpenbar hallikvirksomhet. Men høyesterettsdommen i den såkalte «E-zone-saken» har satt en stopper for politiets arbeid med å komme denne formen for hallikvirksomhet til livs.

Arbeiderpartiet fremmet i forrige stortingsperiode forslag om å endre Straffelovens §315, den såkalte hallikparagrafen, som ville kriminalisere hallikvirksomhet på internett, men forslaget ble nedstemt av regjeringspartiene og Venstre. Stortingssammensettingen er endret siden 2016, og Arbeiderpartiet bør derfor fremme forslaget på nytt.

1.1.8. Gi ofre for prostitusjon og menneskehandel sterkere beskyttelse og oppfølging // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Gi ofre for prostitusjon og menneskehandel sterkere beskyttelse og oppfølging

Oslo Arbeiderparti vil:

- Opprette et nasjonalt tilbud om exit-programmer for å bistå de som ønsker å komme ut av prostitusjon. Det bør vurderes at dette inneholder traumebehandling, helsehjelp, mestringsstrategier, økonomisk veiledning og kompetansegivende tiltak.
- Prioritere offentlige midler til tiltak med målsetting om å hjelpe mennesker ut av prostitusjon
- Gjennomføre offentlige holdnings- og opplysningskampanjer om forbudet mot sexkjøp og skadevirkningene av prostitusjon
- Styrke politiets prioritering av sexkjøpsloven, også for sexkjøp på internett
- Styrke beskyttelsen av ofre for menneskehandel og trafficking gjennom å styrke muligheten for oppholdstillatelse for de som anmelder bakmenn, uavhengig av om saken kommer til rettsvesenet
- Utrede muligheten for å tilkjenne voldsoffererstatning for ofre for sexindustrien
- Utrede om uaktsom menneskehandel bør kriminaliseres. Dagens skyldkrav er forsett, og det er vanskelig å bevise forsettlig menneskehandel. Å kriminalisere grovt uaktsomt menneskehandel vil kunne bidra til en mer effektiv bekjempelse av menneskehandel i Norge, og også ha en forebyggende/preventiv effekt
- Forsøk på sexkjøp må rekriminaliseres.
- Vurdere å øke strafferammen ved brudd på sexkjøpsloven

Begrunnelse:

Det er ikke ønskelig med et samfunn der mennesker må selge kroppen sin ved å yte seksuelle tjenester. Mange som er i prostitusjon er utsatt for menneskehandel og trafficking, og disse menneskene må gis sterkere beskyttelse og oppfølging for å komme seg ut av prostitusjon og kunne starte opp et nytt liv utenfor prostitusjon.

1.1.9. Oslo skal delta i den årlige globale 16-dagers-kampanjen mot vold mot kvinner // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker.

Forslag: Oslo skal delta i den årlige globale 16-dagers-kampanjen mot vold mot kvinner

Oslo Arbeiderparti vil at:

- Oslo kommune skal være en likestillingsby som støtter kvinners rettigheter og menneskerettigheter. Oslo vil derfor slutte seg til og delta aktivt i den globale 16-dagers kampanjen mot vold mot kvinner, som gjennomføres årlig 25. november-10. desember. Oslo vil ta initiativ overfor aktuelle samarbeidspartnere for å bruke de 16 dagene kampanjen varer til å skape økt oppmerksomhet om, vise solidaritet, og få slutt på, kjønnsrelatert vold.

Begrunnelse:

Vold mot kvinner er et globalt problem som må bekjempes. 1 av 3 kvinner i verden utsettes for vold. Diskriminerende holdninger til kvinner og jenter som er dypt forankret i kultur og samfunn på tvers av landegrenser. For mange kvinner og jenter blir disse holdningene dødelige. Det gjelder også i Norge. Hvert år i perioden 25. november-10. desember gjennomføres den globale 16-dagers-kampanjen mot vold mot kvinner. Kampanjen ble startet i 1991, og datoene for kampanjen er valgt for å koble vold mot

357 kvinner til menneskerettigheter, og slå fast at vold mot kvinner er brudd på menneskerettigheter. 25.
358 november er FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner og 10. desember er FNs
359 menneskerettighetsdag.

360

361 En rekke FN-organ, stater, byer, organisasjoner og aktivister i 187 land slutter aktivt opp om
362 kampanjen. Oslo skal være en likestillingsby som kjemper for kvinners rettigheter og
363 menneskerettigheter, og vil derfor være en deltager og bidragsyter i denne globale kampanjen.

364

1.2. Helse og omsorg

1.2.1 Styrk grunnbemanning og kompetanse i Oslos sykehjem // Oppsal Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Styrk grunnbemanning og kompetanse i Oslos sykehjem

Oslo Arbeiderparti går inn for å styrke grunnbemanning og kompetanse i Oslos sykehjem

Begrunnelse:

Sykehjemsetaten har en rekke ganger påpekt behovet for å bedre grunnbemanningen i sykehjemmene i Oslo

En sykehjemslege i Oslo uttalte i et intervju i Legeforeningens tidsskrift:

De som kommer hit er sykere nå enn tidligere. Dette krever høyere kompetanse i hele personalgruppen og også at legene er daglig til stede, dette er travle avdelinger."

En sykepleier på Midtåsenhjemmet ga i november 2016 i Sykepleien en beskrivelse hvordan konsekvensene av for lav bemanning på et langtidssykehjem oppleves:

Hver dag må vi prioritere noen oppgaver frem for andre og dette går alltid ut over våre beboere! Vi går hjem med dårlig samvittighet hver dag, og jobber MYE skjult overtid for å få gjort daglige oppgaver som det er for lite tid til i arbeidstiden; som f.eks. dokumentasjon. Vi sliter med å beholde og ikke minst rekruttere nye sykepleiere til ledige stillinger. De sykepleiestudenter (3.års studenter) vi har hatt siden august sier at de ikke våger å søke jobb hos oss. De synes at ansvaret og arbeidsmengden er helt hårreisende."

Liggetiden for pasienter på sykehjem er nå ca 1,9 år. Den har sunket jevnt de senere årene. En av årsakene til denne utviklingen er at de som får fast plass på sykehjem er sykere og mer hjelpetrengende enn tidligere.

Avviksrapporter fra sykehjem forteller om alvorlige hendelser som ofte skyldes for lav bemanning og lav kompetanse.

Eldre hjelpetrengende mennesker fortjener et godt og verdig tilbud på våre sykehjem. Da må grunnbemanning og kompetanse i Oslos sykehjem styrkes.

1.2.2. Styrk tilbudet av hjemmetjenester til eldre brukere med et omfattende bistanndsbehov // Oppsal Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Styrk tilbudet av hjemmetjenester til eldre brukere med et omfattende bistanndsbehov

Oslo Arbeiderparti går inn for å styrke tilbudet av hjemmetjenester til eldre brukere med et omfattende bistanndsbehov.

Begrunnelse:

Oslo har i mange år gitt langt færre timer med hjemmetjenester til eldre med et omfattende bistanndsbehov enn sammenlignbare kommuner.

I byrådets budsjettforslag for 2017 og 2018 ble det gitt følgende forklaring på at Oslo gir langt færre timer med hjemmetjenester til eldre med et omfattende bistandsbehov enn sammenlignbare storkommuner:

"I Oslo kommune bruker hjemmetjenesten mindre ressurser til brukere over 67 år sett i forhold til antall innbyggere i denne gruppen [storkommuner]. En viktig årsak til dette er at bistandsbehovet hos mottakere er lavere enn snittet i ASSS[storkommuner]. Det gis derfor færre vedtakstimer per bruker."

I byrådets budsjettforslag for 2019 kom det så en ny forklaring på at eldre i Oslo får færre timer hjemmetjenester.

"I Oslo kommune bruker hjemmetjenesten mindre ressurser til brukere over 67 år sett i forhold til antall innbyggere i denne målgruppen". Deretter følger: "En viktig forklaring er at i Oslo bor en større andel av innbyggere over 80 år i institusjon, og mottar derfor ikke hjemmetjenester."

Denne forklaringen var åpenbart så vellykket at byrådet valgte å gjenta den i sitt budsjettforslag for 2020.

Når en større andel av innbyggere over 80 år i Oslo bor i institusjon skyldes det selvfølgelig ikke at bydelene har brukt tilgjengelige sykehjemsplasser i stedet for å tilby hjemmetjenester.

Sykehjemsplasser er vesentlig dyrere enn tilbud om hjemmetjenester. Bydelene med sine stramme budsjetter velger ikke å tilby sykehjemsplass dersom tilbud om hjemmetjenester er forsvarlig.

I gruppen av storkommuner utenom Oslo mottok en person over 80 år med et omfattende bistandsbehov 12,51 timer hjemmetjenester per uke i 2017. I Oslo mottok en bruker med samme bistandsbehov 8,7 timer. Det har vært en liten økning for denne gruppen i 2018.

Det er gode grunner til at behovet for sykehjemsplasser er høyere i Oslo enn de andre store kommunene. Oslo har flere eldre med et omfattende bistandsbehov enn gjennomsnittet i andre storkommuner. Det er flere aleneboende eldre i Oslo enn i resten av landet, og det er flere som bor i bygårder uten heis. Det er dessuten større sosiale forskjeller og større levekårsforskjeller innad i Oslo enn de som finnes i de fleste andre kommuner i Norge.

Det er en sammenheng mellom tilbud av hjemmetjenester og behov for plass på sykehjem. Men den er stikk motsatt forklaringen i budsjettene for 2019 og 2020. Det er et for dårlig tilbud av hjemmetjenester til de mest hjelpetrengende som fører til økt behov for sykehjemsplasser.

Det har vært en gledelig økning i antall årsverk i hjemmetjenesten i Oslo de siste årene, men økningen i tilbudet av hjemmetjenester har i hovedsak gått til brukere under 67 år.

Tilbudet av hjemmetjenester til eldre meget hjelpetrengende mennesker i Oslo må styrkes. Det er en forutsetning for å oppfylle en viktig målsetting i vårt kommuneprogram om at eldre skal få muligheter til å bo godt hjemme lengst mulig.

1.2.3. Fastlegeordningen er bærebjelken i det offentlige helsevesenet - den må reddes! // Nordstrand Arbeiderparti og Nordstrand Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Fastlegeordningen er bærebjelken i det offentlige helsevesenet - den må reddes!

- avvikle fastlegenes vaktplikt på legevakt i sin helhet, og erstatte med ansatte leger
- opprette et sykesikringsfond for fastleger i Oslo kommune - der fastleger kompenseres for fravær grunnet egen sykdom eller syke barn.

Drammen Arbeiderparti har vedtatt to punkter angående fastlegeordningen. Vi mener disse er gode, og at vi burde implementere liknende i Oslo. Selv om tiltakene kan fremstå som dyre, er de billigere enn alternativet; sammenbrudd av fastlegeordningen pga manglende rekruttering og flukt fra yrket.

Fastlegeordningen er bærebjelken i det offentlige helsevesenet, og alle andre deler av helsevesenet er avhengig av at denne ordningen er stabil og fungerer. I Norge i dag er fastlegeordningen i krise, en krise som har bredt seg dramatisk de siste par år, og som gradvis også kommer til Oslo. Vi ser erfarne fastleger slutte, kun 9% av nyutdannede leger ønsker å være fastlege, og antallet søkere på nyutlyste fastlegehemler i Oslo synker. Fastlegekrisen har kommet til omliggende kommuner og kommer snart til Oslo. Fastlegene har innstendig bedt oss om hjelp. Det er primært et statlig ansvar å redde fastlegeordningen fra nasjonal kollaps, men kommunene har et stort ansvar for å avhjelpe krisen frem til man finner effektive løsninger nasjonalt – noe den borgerlige regjeringen ikke har vist vilje til å gjøre. De er trolig fornøyde med den eskalerende privatiseringen og todelingen av helsevesenet som kommer i kjølvannet av fastlegeordningens kollaps.

Gjentatte undersøkelser fra Helsedirektoratet, trønderopprøret, og nå senest Ernst & Young peker på at ordningen er sterkt underfinansiert over tid og at arbeidsbyrden knekker ryggen på legene, der gjennomsnittlig arbeidstid har økt fra 48 til 57 timer per uke bare i perioden 2012 – 2018. De to vesentligste faktorene som forhindrer rekruttering, og som Oslo kommune og Arbeiderpartiet kan gjøre noe med, er arbeidsbelastningen og den sosiale sikkerheten. Dette haster kritisk å gjøre noe med, og kan ikke vente. Det burde vært gjort for lenge siden.

Vi har derfor to konkrete forslag, som er utarbeidet etter langvarig og grundig dialog med flere tillitsvalgte blant fastlegene. Tiltakene vil ha markant positiv effekt uten å ha en uakseptabelt høy kostnad for kommunen.

Forslag 1:

Årsmøtet i Oslo Arbeiderparti ber om at Oslo Kommunale Legevakt bemannes med fast ansatte leger hele døgnet, og at fastlegenes vaktplikt opphører.

Dette gjøres ved flere legevakter, og er vanlig i større byer over det meste av Europa. Oslo Arbeiderparti forutsetter at kommunen og Legevakten tilbyr Allmennleger i Spesialisering (ALIS) å ta de nødvendige legevaktene for å bli spesialist i allmennmedisin, per i dag 40 stykker. Dette har kommunen ellers også plikt til ihht. de nye spesialiseringsreglene.

Forslag 2:

Årsmøtet i Oslo Arbeiderparti ber om at Oslo kommune oppretter et sosialt sikkerhetsfond for kommunens fastleger. Dette skal gi økonomisk kompensasjon ved fravær grunnet sykdom hos egne barn, eller hos legen selv.

Kompensasjonen settes f. eks. til 8 x salærforskriftens timesats i normaltariiffen per hele dags fravær, og avkortes forholdsmessig ved fravær under en hel arbeidsdag. Kompensasjonen for sykt barn gis inntil 10 dager per kalenderår per lege, og kompensasjonen for egen sykdom gis inntil 16 dager per kalenderår per lege.

1.2.4. Resolusjon om HIV og medikamenter // Homonettverket

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Resolusjon om HIV og medikamenter

Ca. 4500 mennesker lever med hiv i Norge i dag. De siste årene er smittetallene gått nedover og Folkehelseinstituttet anser nå at vi har kontroll på hiv-epidemien for første gang. Den mest risikoutsatte gruppen, menn som har sex med menn, toppet hiv-statistikken i 2009, men har hatt en nedgang i antall nye hivtilfeller på 85% fra 2009 til 2019. Folkehelseinstituttet mener at tidlig

behandlingsstart, innføringen av den forebyggende hivmedisinen PrEP i 2017, og økt testaktivitet er hovedgrunnene til nedgangen.

Foreløpig er det menn som har sex med menn som har vært fokus for PrEP men også andre grupper, som personer som selger eller bytter sex og enkelte menn som reiser til Asia har en slik risiko for å bli smittet av hiv at de bør få PrEP. Bekymringer om at PrEP skulle føre til økning i andre seksuelt overførbare infeksjoner har ikke slått til. Gjennom anbud har PrEP fått lav pris, selv om forhandlet pris i andre land, som Storbritannia og Tsjekkia, antas å være enda lavere. Det er grunn til å tro at PrEP betydelig har redusert antallet hivdiagnoser i Norge.

I Oslo og mange andre byer er det dessverre lang ventetid for å få PrEP, på grunn av kapasiteten i spesialisthelsetjenesten. HivNorge opplyser at de kjenner til personer som er smittet av hiv mens de sto i PrEP-kø. Da har smittevernet sviktet.

Hivlegemidler er nå kommet på anbud. Dette innebærer at mange hivpasienter må bytte medikamenter jevnlig uten at det er begrunnet i deres helse. Det kan også begrense tilgangen til de nyeste og beste legemidlene, og allerede har noen legemiddelprodusenter unnlatt å legge inn anbud, slik at viktige nye legemidler ikke er tilgjengelige for norske hivpasienter. Dette er et problem for hivpasienter med resistensproblematikk, eller som av andre helsemessige grunner ikke tåler eller ikke har god effekt av medikamentene som er antatt i anbudsprosessen. Anbudsmodellen må endres slik at hivpasienter slipper hyppige medikamentbytter som ikke er begrunnet i deres helse, og det må sikres at også de beste medikamentene er tilgjengelige for de som trenger disse.

Forslag:

Oslo Arbeiderparti mener at:

- PrEP til personer som er spesielt utsatt for hiv er god helseøkonomi
- Køene for PrEP må fjernes, ved at tilstrekkelige ressurser tilføres de infeksjonsmedisinske poliklinikkene og oppfølgingen overføres til fastleger med tilstrekkelig kompetanse, som må få rimelig godtgjørelse for dette.
- Ved vurdering av hvilket medikament som foreskrives må den enkelte pasients helsemessige behov vektas tyngre enn kortsiktig økonomisk besparelse.
- Når det er begrunnet i den enkelte pasients helse må det gis dispensasjon for ethvert tilgjengelig medikament til bruk i behandlingen av hiv, også om medikamentet ikke har deltatt i anbudsprosessen.

1.2.5. Tillate altruistisk surrogati i Norge // Homonettverket

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Tillate altruistisk surrogati i Norge

Vi vet at det ved hjelp av surrogati fødes opp mot tusen barn i Norge hvert år. Rettstilstanden, både for barn og foreldre, har vært uklar og til dels truende for de nye familiene. En slik form for lovløshet kan vi ikke være bekjent av.

Forslag:

1)

Oslo Arbeiderparti mener at det mangfoldige Norge i fremtiden vil se stadig flere nye familier med barn født av surrogatmor. Dette må vi ta alvor. Rettstilstanden slik vi kjenner den i dag vil antakelig føre til mer og mer reproduksjonsturisme til land som tillater kommersiell surrogati.

Vi må sikre at alle barn som fødes har like rettigheter, og at barn som kommer til verden ved hjelp av surrogat har like trygge rammer som andre barn.

Oslo Arbeiderparti mener barn som har kommet til verden ved hjelp av surrogat skal ha fulle rettigheter, og at deres foreldre skal ha fulle rettigheter til å regnes som foreldre for sine barn.

2)

Surrogati reiser en del vanskelige problemstillinger, særlig omkring utnyttelse av kvinner i sårbare livssituasjoner. Samtidig ønsker Oslo Arbeiderparti å anerkjenne at mange kvinner kan ønske å bidra til at andre kan bli foreldre. Derfor ser vi til en løsning der det ikke skal ytes betaling eller noen form for motytelse for svangerskapet, og ønsker å tillate altruistisk surrogati.

Altruistisk surrogati må være en ikke-kommersiell løsning. Ved altruistisk surrogati må partene foreta informert samtykke, og dette må være etterprøvbart og regulert av norsk lov.

Oslo Arbeiderparti mener at:

- Altruistisk innenlands surrogati må tillates.

1.2.6. Offentlig utredning av kvinnehelse // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Offentlig utredning av kvinnehelse

Det må gjennomføres en ny offentlig utredning av kvinnehelse i Norge

Oslo Arbeiderparti vil:

- Gjennomføre en ny offentlig utredning av kvinnehelse i Norge som gir et oppdatert og bredt kunnskapsgrunnlag om kvinners helse
- Prioritere kvinnehelse sterkere slik at retten til et likeverdig tilbud av helsetjenester sikres. Vi mener at kjønns spesifikk kunnskap er en forutsetning for å kunne utvikle målrettede strategier og tiltak som ivaretar denne retten
- At det i en utredning blant annet kartlegges hvilket kunnskapsgrunnlag, forskning, utdanning, prioritering og praksis med diagnostisering som er i helsetjenestene, og i hvilken grad kjønns perspektivet er hensyntatt. Utredningen må også ta for utfordringene i innvandrerkvinners helse

Begrunnelse:

Det er over 20 år siden det har vært en utredning om kvinners helse. I denne perioden har det vært mange nye utviklingstrekk, og mye av forskningen er så mangelfull at det er helt nødvendig med en ny kartlegging og offentlig utredning av kvinnehelsen i Norge. Oppdatert kunnskap vil gi et langt bedre grunnlag for å utvikle målrettede tiltak for kvinnehelse.

Kjønns spesifikk kunnskap er en forutsetning for å kunne iverksette effektive tiltak, for at kvinner og menn skal kunne motta likeverdige helsetjenester. Det må derfor gjennomføres en bred gjennomgang av kvinnehelse i Norge.

En utredning må gå gjennom kunnskapsgrunnlaget om kvinners helse i helsetjenestene, hvilke sykdommer kvinner er overrepresentert i, og hvordan disse prioriteres i helsetjenestene. Både kunnskap, utdanning, forskning, prioriteringer og diagnostisering er blant de forhold som bør gjennomgås.

1.3. Arbeidsliv, næring og klima

1.3.1. Norge må ratifisere ILO-konvensjon 190 om avskaffelse av vold og trakassering i arbeidslivet // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Norge må ratifisere ILO-konvensjon 190 om avskaffelse av vold og trakassering i arbeidslivet

Oslo Arbeiderparti vil at:

- Norge ratifiserer ILO-konvensjon 190 om avskaffelse av vold og trakassering i arbeidslivet
- Norge skal være en pådriver for at andre land ratifiserer ILO-konvensjon 190

Begrunnelse:

19. juni 2019 ble ILO-konvensjon 190 mot seksuell trakassering vedtatt. Frem til nå har majoriteten av verdens arbeidende stått uten noen form for beskyttelse mot vold og trakassering. Konvensjonen slår imidlertid fast at alle arbeidende har rett til et arbeidsliv uten vold og trakassering, uavhengig av sektor, form for kontrakt og tilknytning.

En ratifisering vil være et svært viktig likestillingstiltak, og konvensjonen er også viktig for Norge. Det er fortsatt bransjer og arbeidsplasser som opplever trakassering og vold, og en ratifisering vil bidra til å forbedre arbeidsforholdene for alle.

Norge bør være tidlig ute med å ratifisere ILO-konvensjon 190, og ta en ledende rolle i arbeidet mot avskaffelse av vold og trakassering i arbeidslivet. Konvensjonen trer i kraft 12 måneder etter at to medlemsstater har ratifisert den.

1.3.2. En ny arbeidslivsmodell i Bygg- og anleggsbransjen // Oslo Arbeidersamfunn

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker.

Forslag: En ny arbeidslivsmodell i Bygg- og anleggsbransjen

Oslo Arbeidersamfunn foreslår en ny arbeidslivsmodell for å styrke kompetanse, effektivitet og vilkår i Norsk bygg- og anleggsbransje for arbeidstakarar og bedrifter.

Det er behov for en større opprydding i arbeidslivet, spesielt i bygg- og anleggsbransjen der det blir praktisert eit stort omfang av innleigd og ukvalifisert arbeidskraft som fører til liten tilhørighet til arbeidsplassen og lav kompetansebygging i bedriftene, med det blir både effektiviteten og kvaliteten dårlegare. Bemanningsbransjen tilfører ingen verdiskaping, og den variasjonen i behovet for arbeidskraft kan tilpassast med bransjeavtaler produksjonsbedriftene seg imellom.

Med svekket kompetanse til utførande fagarbeidar vil behovet for overordna kontroll auke, kunnskap er makt og fagarbeidaren må igjen stå med lua i handa, det fører til aukande forskjellar mellom leiing og yrkesarbeidarar, noko som er svært unorsk og lite tillitsskapande.

Med stadig krav om usannsynleg kort byggetid frå byggherrane si side er behovet aukande for drift utover normal arbeidsdag, eller med store mengder ressursar i en kortare periode, dette gir eit ustabilt behov for arbeidskraft og lav produktivitet pr. utførte time.

Det er også ein aukande trend med svært store anbod i anleggsbransjen, norske entreprenører har ikkje kapasitet for utførelse eller å kunne ta risikoen som følger med de store milliardprosjekta, dei må derfor deles opp i fleire delar.

Med ukurante arbeidstider, ustabil og synkende inntekt og i stor grad utanlandsk arbeidsmiljø er det langt frå tilrettelagt for å rekruttere ungdom inn i bransjen, en rekruttering om er avgjerande for bransjens framtid. Det hjelper ikkje å framsnakke bransjen så lenge det ikkje er grunnlag for det. Skal en få bukt med de enorme utfordringane denne bransjen har, må en ikkje berre ha et forbod som hindrar vidare sanering, men også ha krav som skaper et grunnlag for å bygge opp til ein positiv utvikling, då er det viktig å ta med kunnskap av de ulike arbeidslivsmodellane som er gjeldande i dag for å lage en Norgesmodell gjeldene for heile landet, både private og offentlege byggherrar. Denne modellen bør også ha et grunnlag som gjer den mogleg for også å gjelde for andre utsette bransjar.

Oslo Arbeidersamfunn krev:

- At det innførast en arbeidslivsmodell etter modell fra Oslomodellen for et mer inkluderende arbeidsliv i lovverket for bygg og anlegg gjeldande for heile landet, både private og offentlege byggherrar.
- At den inneheld krav om høg andel fast tilsette med nordisk fagkompetanse, lærlingar, norsk som hovudarbeidsspråk, moderate kontraktstørrelsar og minimum overenskomst i offentlege anbod.
- At arbeidstilsynet blir betydeleg styrka for betre oppfølging av arbeidslivskriminalitet.

1.3.3. Lufta er for alle // Oslo Arbeidersamfunn

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Lufta er for alle

Hverdagen for helikopterpersonell i kommersiell innlandshelikoptertrafikk er preget av lange vakter, korte kontrakter og en usikker hverdag. Unntak fra AML florerer.

For å gjøre det sikrere for piloter, passasjerer og bakkepersonell innen kommersiell innlandshelikopteraktivitet vil Arbeiderpartiet:

1. At dagens kultur for å gi unntak fra kapittel 10 i Arbeidsmiljøloven kritisk gjennomgås med mål om å redusere risiko gjennom å fastsette begrensninger på arbeidstid og flytid, og sikre alle yrkesgrupper likeverdige arbeidsforhold.
2. At kunder av kommersielle helikoptertjenester pålegges et ansvar/påseplikt for egne og underleverandørers innleie av helikoptre. Herunder at konkrete kundekrav skal vektlegges, samt at tekniske og sikkerhetsvurderinger skal telle i en evalueringsprosess, og ikke bare pris.
3. At det gjennomføres en Norsk Offentlig Utredning (NOU) for innlandshelikoptersegmentet i lys av den bekymringsfulle sikkerhetsstatistikken

1.3.4. Helikoptersikkerheten i innenlandsmarkedet må bedres ved at det offentlige stiller strengere sikkerhetskrav // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Helikoptersikkerheten i innenlandsmarkedet må bedres ved at det offentlige stiller strengere sikkerhetskrav

Oslo Arbeiderparti vil:

- at det ved alle offentlige anskaffelser, herunder statlige foretak, implementeres strengere risikoreduserende sikkerhetskrav i totalanbudet ved kjøp av helikoptertjenester

Begrunnelse:

Innenlands helikopter-markedet er den mest ulykkeutsatte delen av luftfarten, med en stor andel hendelser og ulykker. SafeTec-reapporten anslår at det vil forekomme en ulykke pr. år, med en fatal ulykke annet hvert år i innenlandsmarkedet. Rapporten gir anbefalinger til risikoreduserende tiltak. Det offentlige, ved statsforetak som Statnett og Statkraft, er en stor aktør i kjøp av helikoptertjenester. Kjøp av helikoptertjenester i innenlandsmarkedet er i dag utelukkende basert på pris. I et anbudssystem dyttes det totale sikkerhetsansvaret over på den enkelte helikopteroperatør og den enkelte pilot. Dette er uakseptabelt.

Staten må gå foran og ta ansvar, og implementere sikkerhetskrav til helikopteroperatører i innenlands helikopter i den totale anbudsprosessen ved offentlige anskaffelser

LO og Norsk Flygerforbund har foreslått syv konkrete minimumskrav til flysikkerhet som de har sendt til offentlige selskap i kraft- og energisektoren. Noen selskap har begynt å ta inn dette, men en valgfri ordning vil ikke være nok. Det er derfor behov for at staten tar et større ansvar for å redusere antall ulykker og bedre flysikkerheten.

1.3.5. Au pair-ordningen må avskaffes // Ensjø Kampen og Vålerenga Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Au pair-ordningen må avskaffes

Totalt 2214 personer var i 2017 registrert på au pairkontrakt i Norge. De fleste er yngre kvinner. På UDIs hjemmesider kan man lese følgende: Som au pair kan du øke språkkunnskapene dine og få bedre kjennskap til det norske samfunnet ved å bo hos en familie. Til gjengjeld bidrar du med lettere husarbeid og/eller barnepass for vertsfamilien. Hvor troverdig er det når UDI fremstiller au pairordningen som kulturutveksling når vi vet at disse menneskene kommer fra til dels fattige kår gjerne med forsørgeransvar for andre familiemedlemmer. I praksis fungerer au pairene som hushjelp- og omsorgsarbeidere med elendige lønns- og arbeidsvilkår uten den beskyttelse lovverket kan gi. Ordet au pair er fransk og betyr på lik fot. Sjelden har kartet stemt så dårlig med terrenget. Realiteten er at au pair-ordningen er sosial dumping forkledd som kulturutveksling.

En au pair får sin oppholdstillatelse gjennom kontrakten. Stiller de spørsmål om arbeidsforholdet risikerer de å måtte avslutte arbeidsforholdet før tiden. Og siden de ikke er definert som arbeidere kan de ikke gå til Arbeidstilsynet å klage. Arbeidsrettslig holder det ikke mål når loven skal være lik for alle. Bortsett fra de den ikke gjelder for. UDI melder om at de stadig oppdager flere regelbrudd. Eksempler er at au pairen utfører oppgaver som ikke de skal gjøre, som å vaske svømmebassenget, lånes ut til slekt og venner, ikke får nok betalt eller jobber mer enn de skal. Sanksjonen blir at familien mister sin au pair og blir ilagt karantenetid der de ikke får ha au pair.

Den seriøse delen av renholds-, hushjelp- og omsorgsbransjen konkurrerer i samme marked som au pairordningen. Dette er naturligvis helt umulig. Alle taper på denne ordningen. Au parene som arbeider i et ikke regulert arbeidsforhold, de arbeidstakere i Norge som kunde hatt disse jobbene og til slutt også staten som mister store skatteinntekter.

Au-pair-ordningen må avskaffes. En ny form for kulturutveksling for ungdom i yrkesfag bør utvikles.

1.3.6. Næringsråd i bydelene // Bekkelaget Arbeiderpartilag, Nordstrand Arbeiderpartilag, Nordstrand Arbeiderparti, Bøler Arbeiderpartilag og Næringspolitisk forum

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Næringsråd i bydelene

Innledning:

Norsk økonomi står foran en stor omstilling. Norsk næringsliv skal gjennom en kraftig omstilling fra olje og oljerelatert industri til et grønt, bærekraftig næringsliv. Det må skapes minst 25.000 arbeidsplasser hvert år de neste ti årene for å opprettholde velferdsstaten. Oslo som motor i norsk økonomi må lede an i dette arbeidet.

Arbeiderpartiets fordelingspolitikk har som mål å utjevne sosiale forskjeller i samfunnet, men det forutsetter at vi også fører en politikk som bidrar til å skape verdier. Nylig kåret arbeidsgiverorganisasjonen NHO Oslo som den mest næringsvennlige by i Norge, det er både en anerkjennelse og en forpliktelse om å føre en politikk som tiltrekker flere næringslivsaktører til å skape verdier i vår by. I lys av dette må vi aktivt arbeide for at det skapes både arbeidsplasser og nye næringer i hele Oslo. Våre bydeler er forskjellige i både størrelse og demografi og bydelene har ulike forutsetninger og behov. Vi bør legge til rette for et lokalt næringsliv som kan bidra til en god utvikling lokalt, tilby relevante varer og tjenester og skape verdier for våre innbyggere. Vi ønsker et seriøst næringsliv som tar bærekraft og arbeidsliv for alle på alvor.

Forslag:

Bøler Arbeiderpartilag, Bekkelaget Arbeiderpartilag, Nordstrand Arbeiderpartilag, Nordstrand Ap og Oslo Aps Næringspolitiske Forum foreslår at det opprettes et lokalt næringsråd i alle bydelene. Formålet med rådet er å legge til rette for lokal næringsvirksomhet og skape et økt lokalt engasjement for innovasjon og nyskaping. Et næringsråd skal bestå av representanter for bydelspolitikere og representanter for det lokale næringslivet. Rådet skal være en viktig aktør som fremmer egne saker, skaper dialog og samarbeid og er høringsinstans for aktuelle saker som angår den enkelte bydelen.

1.3.7. Støtte til utvikling og oppgradering av vitensentere // Nordstrand Arbeiderpartilag og Nordstrand Arbeiderparti

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Støtte til utvikling og oppgradering av vitensentere

Bakgrunn:

Å ta i bruk ny teknologi er avgjørende for utvikling av samfunn og næringsliv. I en tid med mindre aktivitet i olje- og gassindustrien og utvikling av grønn teknologi er dette spesielt viktig for Norge. Vi må inspirere ungdommen til å studere naturvitenskap for å sikre at vi har kunnskap for å få til dette

skiftet.

Det er politisk enighet om at vi skal satse på STEM-fagene (Science, Technology, Engineering, Mathematics). Imidlertid er situasjonen at kun 16% av studentene studerer disse fagene i Norge, mot nærmere 40% i Tyskland.

Vitensentre er opplevelsessentre fylt med inspirerende og praktiske aktiviteter relatert til naturvitenskapene. Et eksempel er vitensenteret på Norsk Teknisk Museum. Dette er meget populært blant barn og unge. Problemet er at de 10 vitensentrene vi har i Norge er av varierende kvalitet og underfinansierte. Vi trenger økonomisk støtte til oppgradering og utvikling av disse sentrene og flere nye sentre for skikkelig drahjelp i STEM-satsingen.

Forslaget:

"Oslo AP skal arbeide for å utvikle og oppgradere vitensenteret i Oslo. Forslaget skal spilles inn til det nye partiprogrammet, slik at satsingen også kommer på nasjonalt nivå."

1.3.8. Grønt arbeidsliv // Fagbevegelsens Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Grønt arbeidsliv

Jorda skal etterlates i en tilstand som gjør at barna våre også kan leve gode liv. I det kommende tiåret skal Norge kutte utslipp i en skala vi aldri før har gjort. Norge skal innen 2030 redusere 50 % av utslippene, sammenliknet med 1990. Det kommer til å kreve mye av oss.

80 % av verdens utslipp knytter seg til produksjon av varer og tjenester. Arbeidslivet og arbeidsplassene må derfor endres i et hurtig tempo. Arbeiderbevegelsen har historisk drevet frem en utvikling som har endret samfunnet til det bedre – vi har løftet det store flertallet ut av fattigdom, sørget for et utdanningssystem som er tilgjengelig for de mange og vi har utviklet et av verdens beste velferdssamfunn. Arbeiderbevegelsen har alltid vært for endring og omstilling.

Framover skal vi fortsatt styre utviklingen. Alle virkemidler må tas i bruk for å nå målet om utslippsreduksjon. Det er helt avgjørende at dette skjer uten at vi mister arbeidsplasser og at vi bevarer et godt og trygt samfunn uten store økonomiske ulikheter.

- Energiforsyningen må omstilles. Norge må levere fornybar energi til Europa samtidig som vi faser ut fossil energi i Norge. Politisk må vi skape grobunn for at Norge blir en grønn energinasjon. Staten ledet an da vi satset stort på oljeutvinning på 60-tallet. Nå har vi mulighet til å satse på havvind. Ved å bruke oljefondet på å utvikle havvind kan vi drive ned kostnadene slik at markedet for fornybar energi bygges ut raskt. Det gir utslippsreduksjoner både hjemme og ute. Samtidig bygger vi en fremtidsrettet næring, som bygger på kompetansen i petroleumsnæringen.
- Vi må sørge for at varer og tjenester produseres med et lavt karbonavtrykk og vi må utvikle en politikk som bygger opp under det. Blant annet må det legges til rette for enda større grad av resirkulering og gjenbruk både lokalt og nasjonalt. Gjenbruksmarkedet kan skape nye arbeidsplasser og nye forretningsmodeller. Her må staten være tilrettelegger, og skattesystemet må vris slik at gjenbruk og reparasjon lønner seg foran å tappe ut stadig nye råvarer.
- Når de ulike bransjene blir spurt om hva de ønsker seg, svarer de at de ønsker å bli stilt krav til, og de ønsker at det innføres forbud, slik at hele bransjen stilles overfor de samme kravene. Samtlige bransjer svarer at de ønsker seg finansiell støtte til omstilling. Nye lover uten effektiv kontroll har ingen funksjon, og kan virke konkurransevridende. Nye miljøkrav til næringslivet må følges opp med offentlige tilsyn.
- Finansnæringen er en pådriver for omstilling i andre næringer. Grønne fond er blitt mer vanlige, men må utvikles videre. Vi må unngå at kapitalen kanaliseres til industrier og næringer som ikke leverer på bærekraft og miljø. Det må investeres mer i fornybar energi, særlig i markeder hvor man i dag bygger ut kullkraft fordi finansieringen av fornybar energi er

913 mer krevende. Oljefondet må enda mer aktivt investere i slike prosjekter i utviklingsland,
914 Norge må jobbe enda mer aktivt med bistandspolitikken, og enda flere penger må brukes på
915 utviklingsprosjekter i andre land.
916 - Oslo modellen har vært en suksess ved å sørge for at leverandører av tjenester til Oslo
917 kommune må dokumentere at de opererer med seriøse arbeidsvilkår. Oslo Arbeiderparti vil
918 videreutvikle modellen til også å inkludere miljøkrav. Alle store byer, kommuner og fylker må
919 ta i bruk en liknende modell. Interkommunale tjenester?

920 Omstillingen som kommer må være rettferdig og den norske modellen er nøkkelen for å få dette til.
921 Fagbevegelsen skal kreve grønne arbeidsplasser og fremme grønne tariffavtalekrav. Arbeiderpartiet
922 skal støtte opp om trepartssamarbeidet ved å tilrettelegge for en aktiv og grønn arbeidslivspolitik og
923 bidra med nødvendig lovgiving og statlig finansiering når dette kreves. En grønn omstilling må
924 inkludere alle og belastningen må fordeles rettferdig. Uten dette risikerer vi at protestaksjoner stopper
925 nødvendige politiske grep.

926
927
928

929 **1.3.9. Innspill til Klimapolitisk plattform for Arbeiderpartiet 2021-2025 //** 930 **Forum for grønn vekst**

931

932 **Partistyrets innstilling:**

933 Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

934

935 **Forslag: Innspill til Klimapolitisk plattform for Arbeiderpartiet 2021-2025**

936

937 **Innledning**

938 Verden står overfor enorme utfordringer fram mot 2030. Vitenskapen er på et vis kommet ut av
939 skapet. 1,5-gradersrapporten til FNs klimapanel og oversiktsrapporten til FNs biodiversitetspanel har
940 vist at verdensøkonomien må snus i løpet av ti år om vi ønsker å unngå økologisk kollaps.
941 Klimagassutslippene må grovt sett halveres og tapet av natur stanses i denne perioden. Dette henger
942 sammen. Beskyttelse og gjenoppbygging av natur er effektiv klimapolitikk, og begrenning av
943 klimaendringer er grunnleggende for naturmangfoldet og opprettholdelse av jordens økosystemer.

944 Å lykkes med en slik snuoperasjon vil fordre ekstraordinær virkemiddelbruk og en stor grad av
945 internasjonalt samarbeid. Arbeiderpartiet kan og må ta ledelsen for at Norge skal gjøre sitt gjennom en
946 proporsjonal innsats hjemme, og i tillegg bidra så mye som mulig til reduserte utslipp og redusert tap
947 av natur globalt. Vi må lede denne omstillingen på en måte som er rettferdig og som kombinerer raske
948 utslippskutt med verdiskapning og nye jobber i fremvoksende næringer. Og, ikke minst, som gjør den
949 gradvis reduserte oljeavhengigheten som uunngåelig må komme, så skånsom som mulig.

950 Mye kan og må gjøres nasjonalt og i samarbeid mellom land av ren egeninteresse, og det finnes også
951 et ambisiøst internasjonalt rammeverk for handling. Klimaavtalen fra Paris og FNs bærekraftsmål er
952 verdenssamfunnets felles plattform for å håndtere utfordringene – med et ambisjonsnivå som står i
953 forhold til omfanget av utfordringene. Skal dette ambisjonsnivået realiseres må tiden ut 2020 – der
954 bærekraftstoppmøtene står på rekke og rad, med naturmangfoldstoppmøtet i Kunming (CBD COP 15)
955 og klimatoppmøtet i Glasgow (UNFCCC COP 26) høsten 2020 som høydepunktene – brukes
956 systematisk for å heve ambisjonsnivået.

957 Og ikke minst: For første gang er en aktiv politikk på disse områdene etterspurt fra brede
958 velgermasser. 2021-valget kan komme til å ha klima- og bærekraft som viktigste sak – dersom et av
959 de store partiene evner å eie agendaen. Miljøengasjement fremstår nå mer som et bredt folkelig
960 engasjement, som arbeiderbevegelsen må ta på det dypeste alvor om den skal fylle sin tradisjonelle
961 rolle i norsk politikk. Dette må ha konsekvenser også for norsk politikk.
962 Selv om det finnes lyspunkter – som el-bil- og el-fergepolitikken, samt det faktum at kvoteprisene i EU
963 ETS endelig begynner å bite – er det like fullt klart at dagens norske klimapolitikk ikke er i nærheten av
964 å svare på utfordringene. 2030-målene er for så vidt ambisiøse nok – men virkemidlene er ikke i
965 nærheten av sterke nok til å levere på dem. Norge bør omstille seg både av egeninteresse, og fordi
966 det er vår plikt – som et usedvanlig privilegert land – å bidra til en bærekraftig fremtid for planeten.
967 Selv om vi er et lite land har vi relativt sett ekstraordinære ressurser å bidra med.

- 968 For raskt å komme på offensiven må DNA sterkt vurdere å etablere en felles gjennomarbeidet klima-
969 og miljøpolitisk plattform før de nevnte toppmøtene. En slik plattform bør være ambisiøs.
- 970 Ingen oppgave vil definere vår tid som klima og tap av natur. På tre måter. For det første vil dette
971 kreve en fundamental og forsert omlegging av verdensøkonomien – en omlegging som kan være
972 positiv også for vekst og sosioøkonomisk utvikling, men som vil bli svært krevende å gjennomføre og
973 vil gjennomsyre både innenriks- og utenrikspolitikken. For det andre vil politikken for å bekjempe
974 klimaendringer, gitt vår petroleumsavhengighet, utfordre norsk økonomi på grunnleggende vis. Den
975 økonomiske omstillingen vil være enda mer omfattende enn det andre land skal gjennomgå. Og det
976 haster, også i ren egeninteresse, fordi risikoen i petroleumssektoren – inkludert gass – rent
977 kommersielt er stor og raskt økende.
- 978 For det tredje må Norge tilpasses konsekvensene av de allerede uunngåelige klimaendringene. Dette
979 er en overkommelig oppgave. En omlegging frigjør høy kompetanse fra olje- og gassindustrien, som
980 kan settes inn på nye områder. En målrettet teknologiutvikling og en effektiv prosjektorganisering har
981 satt norsk olje- og gassindustri i stand til å mestre store teknologiske utfordringer før. Det kan gjøres
982 igjen.
- 983 Summen av disse utfordringene er en samfunnsendring av et omfang bare Arbeiderpartiet før har
984 ledet Norge gjennom. Arbeiderpartiet har erfaringen, den politiske organisasjonen, mye av
985 kompetansen og evnen til å veie motsetninger og sikre en sosial- og verdiskapingsprofil på
986 omstillingen som skal til for å lykkes. Men AP har per i dag ikke politikken som skal til, og har heller
987 ikke den nødvendige troverdigheten på feltet.
- 988 Det må endre seg, hvilket vil kreve en systematisk gjennomgang av all politikk, en vilje til å sette klima
989 og natur i sentrum og en oppgradering av kunnskap og engasjement i hele partiorganisasjonen. Det vil
990 derimot ikke kreve at AP har de mest radikale eller ytterliggående svarene – som for eksempel å
991 stenge ned norsk sokkel på en fastlagt dato. Arbeiderpartiet må ha de mest troverdige svarene, ikke
992 de mest radikale svarene. Og vi må ikke minst ha svar som synliggjør at folk flest skal se store
993 oppsider, ikke bare nedsider, ved omstillingen.
- 994 Det er en bred folkelig bevegelse for endring, men også mye utrygghet og skepsis. Arbeiderpartiet må
995 skape trygghet og mestringstro ved å vise til den positive historien vi har om næringsutvikling og
996 arbeid til alle. AP må stå fast på at alle skal med, at vi står sammen og at omstillingen skal være
997 rettferdig. Samtidig må vi ikke fremstå som naive med hensyn til hvor krevende dette blir, også med
998 hensyn til statsfinansene. Oljesektoren har gitt oss en grunnrente vi neppe får igjen – fra nå av må vi
999 leve mer av vår egen merverdi, og mindre av det naturen har gitt oss.
- 1000 De påfølgende forslagene skisserer løsninger til det som samlet kan utgjøre hovedtrekkene i den
1001 nasjonale delen av norsk klimapolitikk for de neste ti årene. Den utenrikspolitiske delen ivaretas i
1002 andre forslag.
- 1003 For en rekke av forslagene gjelder at den tekniske utformingen vil være svært viktig – både for at
1004 reformene skal lykkes, og for at de skal være troverdige vis a vis opinionen og politiske
1005 samarbeidspartnere. Arbeiderpartiet bør nedsette en eller flere arbeidsgrupper, sammensatt av noen
1006 av våre fremste økonomer og med representasjon fra fagbevegelsen og sentrale fagpersoner.
1007 Gruppen(e) kan få i oppgave å foreslå mulige alternativer og anbefale konkret politikk.
1008 Partiorganisasjonen og –ledelsen kan deretter vurdere anbefalingene på egnet måte.
- 1009 De påfølgende forslagene er en bred gjennomgang og inneholder en lang rekke tiltak. Noen tiltak er
1010 viktigere enn andre, og på noen områder haster det at Arbeiderpartiet tar tydelig stilling. Dette er f.eks
1011 å lovfeste en høy og raskt og forutsigbart økende pris på klimagassutslipp, en klima- og
1012 naturoppdatering av Statens Pensjonsfond Utland og en etterlengtet revisjon av oljeskatteregimet for å
1013 gjøre dette næringsnøytralt. Dette er alle avgjørende punkter for at Arbeiderpartiets grønne
1014 industripolitikk skal ha troverdighet og oppslutning i det viktige tiåret vi går inn i.
- 1015
1016
1017
- 1018 **Forslag I: Styringsgrep for en bedre og mer kraftfullt implementert klima- og miljøpolitikk**
1019 1.1) Ledelse fra toppen – statsministeren må ta fullt eierskap til bærekraftsomstillingen
1020 Den mest krevende omstillingen av norsk økonomi noensinne kan ikke ledes alene fra et klima- og
1021 miljødepartement med begrensede virkemidler og tradisjonelt begrenset innflytelse i regjeringen.
1022 Statsministeren og dennes stab samt finansministeren må ta ansvaret for aktivt å støtte klima- og
1023 miljøvernministerens arbeid med å drive denne agendaen gjennom det avgjørende tiåret – både
1024 nasjonalt og internasjonalt.

1025

1026 En tydelig og konkret regjeringsplattform er avgjørende for effektiv styring, ikke minst i
1027 klimaspørsmålet, der mange fagdepartementer historisk har vært skeptiske til kraftige klimagrep.

1028 Klima- og miljødepartementet må gis en styrket rolle – i praksis en rolle på klima og miljø tilsvarende
1029 den Finansdepartementet har for pengebruken. Samtidig er det viktig med en sterkere og mer
1030 institusjonalisert rolle for Statsministerens kontor, både i form av dedikert byråkratkapasitet og et
1031 spesielt ansvar, for eksempel hos stabssjefen, for å følge opp klima- og miljøsakene.

1032

1033 Samtidig må ministrene for næring, kommunal, fiskeri, energi, landbruk, mat, utenriks og utvikling ha
1034 dette blant sine mest prioriterte saker – ikke minst fordi klima- og miljøomstillingen ikke kan handle om
1035 bare hva vi skal slutte å gjøre, men også hva vi faktisk skal gjøre i fremtiden. Dette er et prosjekt hele
1036 regjeringen, og hele landet, må stå bak.

1037

1038 **Forslag:** Tydelig forankring av klima- og miljø agendaen ved SMK, i regjeringens budsjettprosesser,
1039 og på tvers av relevante departement.

1040

1041

1042 1.2) Nasjonalt klimabudsjett

1043 I januar 2018 trådte den nye [klimaloven](#) i kraft, som blant annet lovfester at regjeringen i
1044 budsjettproposisjonen for neste års statsbudsjett skal redegjøre for hvordan Norge skal nå
1045 klimamålene for 2030 og 2050, samt redegjøre for klimaeffekten av fremlagt budsjett. Oppfølgingen av
1046 dette har så langt ikke vært overbevisende.

1047

1048 De siste årene har AP laget egne klimagassbudsjett som en del av sitt alternative statsbudsjett, så
1049 også i budsjettet for 2020. Oslo kommunes klimabudsjett har fått internasjonal oppmerksomhet for
1050 måten dette bidrar til tydelighet i arbeidet med å kutte klimautslippene. Dette gir et godt utgangspunkt
1051 for å etablere et nasjonalt klimagassbudsjett som en integrert del av den alminnelige
1052 statsbudsjettprosessen. Et nasjonalt klimagassbudsjett bør tallfeste klimakonsekvensen av
1053 statsbudsjettet, både utslippsøkninger og kutt knyttet til de ulike postene i budsjettet, og sammenstille
1054 dette for å få fram hvordan dette harmonerer med klimamålene som er satt. Et klimabudsjett er et
1055 viktig styringsverktøy for å synliggjøre prioriteringene som gjennom året skal bidra til utslippskutt slik at
1056 klimamål nås, og også få fram hvilke tiltak som bidrar til å øke utslippene. Klimabudsjettet kan
1057 komplementeres gjennom en årlig klimapolitisk debatt, tilsvarende finansdebatten, og en endring av
1058 utredningsinstruksen slik at det stilles krav om å utrede klima- og miljøvirkningen av tiltak og i hvilken
1059 grad tiltakene bidrar til at vedtatte politiske mål på området nås.

1060

1061 **Forslag:** Nasjonalt klimabudsjett styrkes som klimapolitisk virkemiddel, bygget blant annet på
1062 erfaringer fra norske kommuner som Oslo kommune

1063

1064 1.3) Nasjonal omstillingskommisjon

1065 Når norsk økonomi de neste tiårene skal gjennom en gradvis omstilling, bør norske oljearbeidere
1066 slippe å oppleve å havne i samme fortvilte situasjon som britiske kullarbeidere på 80-tallet, og
1067 amerikanske kullarbeidere det siste tiåret. Ingen hadde en plan for dem da markedene endret seg og
1068 kunnskapen deres ble overflødig. Det har skapt desillusjonerte samfunn og sosial uro i mange
1069 områder i de landene. I Norge er vi også i en situasjon hvor store endringer kommer, og hvor det er
1070 tverrpolitiske enighet om at så skal skje. Uenigheten består hovedsakelig i når den kommer, og
1071 hvordan den bør gjennomføres. Vi er altså i den heldige situasjon at vi kan planlegge for, og skape
1072 bred samfunnsmessig forståelse og eierskap til, den endringen vi står foran.

1073

1074 Arbeiderpartiet bør tar til orde for å ta den norske modellen i bruk, og gjennom trepartssamarbeidet
1075 etablere en nasjonal omstillingskommisjon for petroleumsindustrien. Kommisjonen bør ikke bare se på
1076 hvordan vi skal håndtere en gradvis redusert rolle for petroleumsindustrien i vår nasjonaløkonomi,
1077 men også hvordan vi gjennom statlig eierskap, utbyttepolitikk, skatteregimet og forskning- og utvikling
1078 med mer kan legge til rette for ny verdiskaping og nye arbeidsplasser, ikke minst i de områdene som
1079 vil rammes hardest av redusert aktivitetsnivå på norsk sokkel.

1080

1081 **Forslag:** Etablere en nasjonal omstillingskommisjon med formål å foreslå en strategi og tiltak for en
1082 rettferdig omstilling til lavutslippssamfunnet.

1083

1084

Forslag II: Effektive og rettferdig virkemidler for utslippskutt og ny, grønn næringsutvikling

Underskuddet på handelsbalansen for fastlandsindustrien har doblet seg de siste ti årene. I stedet for å bli mindre avhengige av olje, er vi blitt mer avhengige. Denne utviklingen må Arbeiderpartiet ta mål av seg å snu. Viktige grep for et grønt skifte er en aktiv næringspolitikk, en tydelig distriktsprofil, ved siden av å oppmuntre til endring hos den enkelte. Dette forslaget tar for seg virkemidler for grønn næringsutvikling gjennom endret skatte- og avgiftspolitik og økte statlige incentivordninger. Det forutsettes i utgangspunktet at de økonomiske incentiv- og avgiftsendringene i sum blir provenynøytrale, dvs at balansen mellom statens samlede inntekter og utgifter ikke forringes. En eventuell justering på dette punkt kan likevel være hensiktsmessig, for eksempel av konjunkturårsaker eller helhetlige vurderinger knyttet til eksempelvis sysselsetting. Slik vurderinger må imidlertid gjøres som del av partiets helhetlige budsjettarbeid.

2.1) En høy og forutsigbart økende pris på klimagassutslipp

Forurensere betaler har vært et grunnleggende prinsipp i norsk klimapolitikk i tre tiår. Problemet har vært at prisen har vært og fortsatt er for lav og for uforutsigbar. FNs klimapanel forteller oss at klimagassutslippene må kuttes med femti prosent innen 2030, og til netto null ikke lenge etter 2050. Det innebærer at prisen på utslipp raskt meget snart må bli svært høy. Skal vi oppmuntre til endringer gjennom hele økonomien, må det skapes forutsigbarhet for at dette faktisk vil skje. Det kan gjøres ved å etablere i lovs form en høy karbonpris for alle sektorer nå, og at prisen skal stige raskt og forutsigbart over tid. Det vil både gi forutsigbarhet for næringslivet og et sterkt incentiv til å investere tidlig i utslippsreducerende tiltak. Avgiftene må legges så høyt at de gjør en halvering av utslippene innen 2030 og nær eliminering av utslipp innen 2050 troverdig.

Reformene bør utformes slik at mennesker med normal og lavere inntekt kommer ut av regnestykket i pluss, men samtidig får et sterkt insentiv til å endre adferd og forbruk i lavutslippsretning. Karbonavgift til Fordeling kan være ett hensiktsmessig virkemiddel for å sikre bred forståelse for og aksept for prisingen, og bør utredes som del av prosessen. Tilsvarende bør tiltak som begrenser særnorske belastninger på internasjonalt konkurranseutsatt næringsliv vurderes grundig.

Den tekniske utformingen av regimet bør utarbeides innenfor rammen av Norges samarbeid med EU på området. Norge bør følge EUs linje slik den etter hvert utvikles hva angår krav om CO₂-avgift forandre land som står for store utslipp og som vi importerer mye varer fra, og avbøtende tiltak dersom så ikke skjer. Prinsippet om bruk av sektorovergripende virkemidler bør ivaretas i størst mulig grad.

Forslag:

- Arbeiderpartiet går inn for å etablere i lovs form en karbonpris i alle sektorer som begynner på et nivå langt høyere enn dagens CO₂-avgift, og øker raskt og forutsigbart frem mot 2050. Detaljene i ordningen vurderes av en ekspertgruppe, inkludert forholdet til EU ETS samt hensiktsmessige ordninger for innføring av karbonavgift til fordeling som virkemiddel for å skape aksept i befolkningen.

2.2) En klima-oppgadering av Statens Pensjonsfond Utland (SPU)

SPU er en av verdens største investorer og kan gjennom sine investeringer direkte påvirke den nye bærekraftige industrialiseringen. Fondet er også et forbilde for mange andre store fond og påvirker finanssektoren utover sine egne investeringer. Hensiktsmessige retningslinjer for SPU er derfor kanskje Norges mest potente bidrag til klima- og naturkampen de neste tiårene.

SPU er det norske folks sparebøsse. Fondet skal behandles med omhu. Men det er mulig for SPU både å oppfylle sine risikostyrte avkastningsmål og spille en viktig rolle i bærekraftspørsmålet. Fondet gjør det allerede gjennom sitt arbeid for mer åpenhet, bedre styring og bedre bærekraftsprinsipper i selskapene det investerer i. SPU har her allerede en lederrolle, som kan styrkes ytterligere.

Det mest presserende grepet for SPU gjelder Norges totale økonomiske eksponering mot fossile energikilder. Norges Bank selv mener at Fondet ikke bør eie aksjer i selskaper som utvinner olje og gass fordi Norges økonomi i bredt er for høyt eksponert mot disse. Per nå er Stortingsflertallet kun for å trekke fondet ut av en femtedel av "oljeaksjene" Norges Banker ønsker seg ut av. Arbeiderpartiet bør gå i spissen for å følge Norges Banks anbefalinger fullt ut.

SPU har allerede klare retningslinjer om å trekke seg ut av selskaper som driver "alvorlige miljøødeleggelser" – og har på det grunnlag eksempelvis trukket seg ut av en rekke selskaper involvert i tropisk avskoging i forbindelse med produksjon av palmeolje. Ettersom informasjon om denne typen virksomhet fra selskaper i SPU's portefølje blir tilgjengelig – blant annet takket være investeringer i informasjonstilgang og standardisering fra den norske regnskogssatsingen – bør SPU kunne bli enda mer proaktivt på dette området.

Ovenstående kan og bør gjennomføres raskt. I tillegg bør imidlertid Arbeiderpartiet foreslå at Norges Bank bes å utrede konsekvensene av et krav om at SPU innen en gitt dato – 2030 er et naturlig måltall – skal være fullt ut kompatibelt med et 1,5 graders-scenario. Dette må forstås som at SPU ikke har investeringer med høy risikoprofil eller sitter på betydelige «stranded assets» i et scenario der 1,5-gradersmålet nås. En gruppe investorer i samarbeid med Science Based Targets utarbeider i disse dager et forslag til et rammeverk for å sette klimamål for finansinstitusjoner som skal være på linje med Paris Avtalen, Arbeiderpartiet bør følge med på dette arbeidet som et grunnlag for et forslag til Norges Banks klimamål.

I tillegg bør det vurderes om det finnes et ytterligere potensiale for å 'spisse' deler av Fondets portefølje mot sektorer der det trengs enorme investeringer for å få på plass sentrale deler av bærekraftagendaen. Å øke investeringene i fornybar energi og annen klimavennlig infrastruktur er et åpenbart alternativ.

Forslag:

- Norges Banks opprinnelige anbefaling angående uttrekk av SPU fra selskaper som utvinner olje og gass tas til følge.
- Fondets arbeid med å trekke seg ut av selskaper som står bak alvorlige miljøødeleggelser, og dets innsats for åpenhet og god styring, videreføres og styrkes ytterligere.
- Arbeiderpartiet går inn for at Norges Bank får i oppdrag å utrede:
 - hvilke konsekvenser det vil ha å implementere en strategi der SPU innen 2030 har etablert en 1,5-2,0-graders-kompatibel investeringsportefølje; og
 - reservere en gradvis økende andel av SPU til investeringer i klimavennlig teknologi, forretningsmodeller og infrastruktur.

2.3) Grønn omstilling i statlig eierskap

Staten er en viktig eier i flere av Norges største og mest utslippsintensive selskaper. Disse selskapene er sentrale i norsk omstilling. Dagens oppfølging av miljø- og klimaarbeidet i statlige selskaper er lite krevende og konkret. Utenlandske aktivist-investorer har hatt tydeligere krav til norske selskaper, som for eksempel ovenfor Equinor som ble pålagt av sine investorer å redegjøre for klimautslipp, klimarisiko og strategier. Staten som eier bør ta en mer aktiv rolle for å sikre at statlige selskaper har gode strategier og mål for å håndtere miljø- og klimarisiko og muligheter. Et spesifikt krav bør være tydelige klimascenarier og langsiktige strategier inkl. klimaregnskap. Det bør være en forventning at statlige selskaper etablerer et såkalt «Science Based Target»

Forslag: Det innføres aktiv og konkret oppfølging av statlige selskaper hva angår miljø- og klimastrategier og rapportering

2.4) En aktiv næringspolitikk i distriktene

Bedrifter og næringsliv må drive lønnsomt og ha grønn vekst i hele landet. Arbeiderpartiet må føre en aktiv næringspolitikk og herunder fremme grønn næringsvekst i distriktene, særlig de som rammes av omstilling i oljenæringen.

Distriktene må få beholde større deler av verdiskapningen selv. Dette gjelder særlig for vannkraftverkene og deres eiere. Svært mange vannkraftverk er i dag klare for oppgradering. Vannkrafteierne bør få beholde en større del av overskuddet forutsatt at midlene i stor grad blir reinvestert i miljøriktig oppgradering som øker ytelsesevnen vesentlig. Dette er sannsynligvis det minst konfliktfylte tiltaket for å øke produksjonen av ren, fornybar energi.

Bunnfast og flytende havvind kan bli viktige kilder til fornybar energi i Norge på sikt, men også store næringsmuligheter for norske industribedrifter. Arbeiderpartiet bør derfor utarbeide en ny, norsk strategi for bunnfast og flytende havvind som vurderer og evt realiserer dette potensialet.

Forslag:

- Fremme grønn næringsvekst gjennom distriktsstøtte
- Vannkraftselskapene får incentivordninger for å oppgradere til miljødesign. Større tilfall av inntekter til lokalsamfunn utover dette utredes.
- Utarbeide strategi for bunnfast og flytende havvind

2.5) Fremme grønt næringsliv

Norges største klimafotavtrykk og klimarisiko er først og fremst knyttet til våre indirekte utslipp, hovedsakelig fra eksport, og spesielt fra petroleumsnæringen. Med eksportnæringen er Norges utslipp mer enn ti ganger så stort, og rundt 1 % av verdens totale utslipp. Våre inntekter fra eksport er i stor grad eksponert for overgangsrisiko knyttet til utslippsreducerende tiltak, som endrede betingelser, politikk og teknologi andre steder i verden. En Menon-rapport fra 2019 viser at næringene med størst potensial for grønn eksportvekst er fornybar, maritim, sjømat og prosessindustri. Det er behov for støtte til grønn vekst i disse og andre grønne næringer.

Det er nødvendig å utvikle virkemiddelapparat for å fremme grønn norsk eksport. Nå er for eksempel hele 97 % av Eksportkredits 61 milliarder til lån for norsk eksport rettet mot petroleumssektoren (Eksportkredit, årsrapport 2018). Mandatet og strukturen til eksportkredit må endres for å kunne rette denne kapitalen i retning av nye og grønne industrier, og spesielt små og mellomstore selskaper. Våre naboland har betydelig mer ambisiøs og tydelig strategi for eksport enn det vi har i dag, og vi kan risikere at de får et forsprang i grønn næringseksport, bl.a. som påpekt i Menonrapporten. Tydeligere samarbeid med resten av virkemiddelapparatet som Innovasjon Norge og Enova vil også være viktige for å støtte nye og etablerte selskaper med grønn eksportvekst. Bistandsbudsjettet bør gjennomgås med tanke på både miljøprofil og samarbeidsprosjekter med norsk forvaltningskopmetanse og norske grønn-kompetansemiljøer og -bedrifter. Slikt samarbeid kan være vinn-vinn for alle parter, men er noe Norge ikke utnytter i samme grad som de andre nordiske land og andre. Tilsvarende gjennomgang bør gjøres for EØS-midlene.

De fleste veikartene som bransjene har utarbeidet for grønn omstilling etterspør bedre støtteordninger for utvikling, pilotering og skalering. Flere etterspør spesifikt et eget CO2-fond. Eksempelvis etterspør landbruket et eget fond for bioøkonomiprojekter på 10 milliarder, næringseiendom økt støtte til energiledelse i bygg, prosessindustrien støtte til teknologiutvikling, og skog- og trenæringen støtte til pilotprosjekter for biobaserte produkter. Det er et stort behov for skalering av nye løsninger. Dette krever finansiering.

Forslag:

- Støtte eksportvekst i næringer med særskilt potensiale for grønn vekst som fornybar, maritim, og sjømat
- Tilpasse Eksportkredits mandat for å gå bort fra petroleum og over i grønn eksport.
- Jobbe for samarbeid på tvers av virkemiddelapparatet for å sikre sømløshet for nye og etablerte bedrifter som ønsker å utvikle og eksportere grønne løsninger.

2.6) Økte krav til selskapsrapportering og merking av produkter og tjenester

For å kunne ta gode investerings- og kjøpsbeslutninger, er det nødvendig at investorer, myndigheter, har informasjon om selskapet og/ eller selskapets miljøpåvirkning.

Selskapsrapportering rettet mot investorer er i dag svært varierende. Dagens krav til rapportering er lite spesifikt og gir markedet og andre interessenter lite informasjon om utfordringer og mål. Det er heller ikke noe krav til standardisering eller verifikasjon av informasjonen. Norge henger etter andre land. I Frankrike har verifisert klimaregnskap lenge vært et krav til børsnoterte selskaper. Også Storbritannia stiller krav til strategisk rapportering som skal dekke relevante klimarisiko og muligheter.

Merkeordninger rettet mot forbrukere er veldig lite utbredt, men en nødvendighet for at forbrukere skal kunne ta gode grønne kjøpsbeslutninger. I Danmark er en ordning innført for blant annet hoteller, restauranter.

Livsløpsanalyser av produkter som for eksempel byggematerialer er nødvendig for å kunne vurdere materialer mot hverandre. Byggebransjen har selv etterlyst krav til dokumentasjon av livsløpspåvirkning for å tilrettelegge for miljøvennlige anskaffelser.

Forslag:

- Økte krav til selskapsrapportering, herunder verifisert klimaregnskap.
- Merkeordninger for produkter og tjenester
- Krav til livsløpsanalyser og dokumentasjon av miljøpåvirkning.

2.7) Omstilling til sirkulærøkonomi

Arbeiderpartiet vil at staten, fylkene og kommunene må gå sammen og foran for å øke satsingen på grønne, innovative og sirkulære anskaffelser. Dette er en forutsetning for at vi skal kunne nå målet om at Norge skal bli et foregangsland på sirkulær økonomi. Arbeiderpartiet vil ta i bruk både skatter, avgifter og lovgivning, f.eks forbud mot salg av varer som ikke kan repareres og reklamasjonsrett på varer som det ikke er reservedeler å få tak i til. Unødvendig bruk av blandingsprodukter som vanskeliggjør resirkulering bør også reguleres bort.

Frankrike har innført et forbud mot næringsavfall. Dette har også vært et forslag i Norge. Et forbud mot avfall stimulerer til nye løsninger og potensielt nye næringer og arbeidsplasser. Det er ikke bare mat og drikke som kastes. Klesbransjen, byggebransjen og industrien har også unødvendig avfall som kan kanaliseres i andre verdiskapende retninger.

Sverige har innført reduserte avgifter for reparasjon for å gjøre disse tjenestene mer tilgjengelige for flere. EU har annonsert forbud mot engangsplass i 2021, Norge bør følge etter så snart som mulig.

Forslag:

- Felles strategi i stat, fylker og kommuner for sirkulærøkonomiske anskaffelser - Forbud mot næringsavfall.
- Forbud mot varer som ikke kan repareres
- Reduserte avgifter for reparasjonstjenester
- Gjennomføre forbud av engangsplass som i EU

2.8) Finansiering av Grønn FoU og næringsutvikling

Selskap i flere bransjer har lansert nye og lovende teknologiske løsninger for å kutte utslipp, eksempelvis lavutslipps tungtransport, bio-karbonlagring i landbruk, , hydrogenbasert energi innen olje og gass, og mange andre løsninger.. Disse løsningene kan være sentrale for grønn omstilling, men for de fleste bransjene er de fortsatt på pilotstadiet og ennå ikke skalert til et nivå der de kan ha transformativ kraft. Ifølge tall fra SSB brukte Norsk næringsliv i 2016 kun om lag 13 % av FoU-midler til forskning som kan betegnes som «grønn-FoU». Statlige midler som i dag er merket til finansiering av grønne prosjekter og selskaper gjennom Nysnø, Enova, Forskningsrådet og Innovasjon Norge er ikke mer enn rundt 7 milliarder NOK.

Forslag:

- Arbeiderpartiet bør jobbe for å øke midlene til innovasjon og utvikling av grønne løsninger. Virkemiddelapparatet må bevisst rettes mot grønn omstilling.

Forslag III: Sentrale sektorpolitiske tiltak for en bedre klima- og miljøpolitikk

3.1) Justering i rammevilkårene for petroleum vs. fornybarindustrien og grønne arbeidsplasser
Det er stor usikkerhet om hvordan oljeprisen vil utvikle seg fremover. Endringer i markedene rundt oss vil føre til raske og uforutsigbare endringer i norsk næringsstruktur. Det vil ramme arbeidsfolk først og hardest. Det er allerede mange tegn på at endringer er på vei. Prisene på fornybar energi har falt som en stein det siste drøye tiåret. Innovasjonen i energisektoren skjer stadig raskere, og klimareguleringer som fører til endret energibruk er på vei inn verden over, ikke minst i våre største eksportmarkeder EU og Storbritannia. Risikoen for petroleumsindustrien kommer med andre ord fra to kanter – strammere klimareguleringer som vil gjøre utslipp dyrere over tid, og teknologisk utvikling som gjør alternativene billigere over tid. Samlet gjør dette at det å bruke store ressurser på å lete etter olje- og gass, og

utvikle nye oljefelt, innebærer en helt annen risiko enn det gjorde for bare ti år siden. Det er ikke slik at Norge bestemmer hvor mye olje og gass vi får solgt, og til hvilken pris – nedgangen kommer fra markedene, spørsmålet er hvordan vi tilpasser oss. Av hensyn til de mange arbeidstakerne som er avhengig av petroleumsnæringen og tilhørende virksomheter, bør rammevilkårene for petroleumsindustrien derfor snarest mulig tilpasses det risikobildet næringen står ovenfor for å oppnå en mest mulig gradvis og skånsom omstilling.

Finansdepartementet og Grønn skattekommisjon har pekt på at oljeskatteregimet – raskere avskrivningstid, friinntekt og ekstra rentefradrag – ikke er nøytralt, og kan regnes som subsidier. Finansdepartementet oppgir at siden 2013 har disse subsidiene kostet staten 92,6 mrd. kroner i tapte skatteinntekter. Vel så viktig er at subsidiene reduserer den relative risikoen for industrien ved å investere – og skaper dermed et kunstig høyt investeringsnivå. Staten tar dermed risiko som selskapene selv burde ta, i en sektor der risikoen er raskt økende.

Arbeiderpartiet bør derfor foreslå et nøytralt skatteregime som innebærer at selskapene selv vil måtte ta en større del av investeringsrisikoen. Det vil gi gradvis redusert aktivitetsnivå i sektoren over tid. Det bør vurderes om virkemidler som i dag tilgodeser petroleumsindustrien, tilsvarende bør innføres for deler av økonomien med stort klima- og miljøvennlig vekstpotensiale, eksempelvis deler av fornybarindustrien. Virkemidlene bør når formålstjenlig rettes mot de delene av landet som vil rammes hardest av redusert aktivitet i petroleumsindustrien.

Nåværende regjering har delt ut et uvanlig høyt antall letelisenser, hvilket i seg selv risikerer å føre til et uønsket høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel – gitt behovet for omstilling og flytting av ressurser og arbeidskraft til grønn verdiskaping. Det bør derfor innføres et midlertidig moratorium på nye lisenser.

Forslag:

- Oljeskattregimet gjøres nøytralt.
- Innføre et moratorium på nye letelisenser.

3.2 Gradvis innfasing av krav til utslippsfri transport

Vi kan lede verden på utslippsfri transport. Den norske El-bil satsingen har ikke gitt store eller billige utslippskutt i Norge, men har vært et sentralt bidrag til transformasjonen av verdens bilindustri. Norge er spesielt velegnet for å spille en lignende rolle på elektrifisering av øvrig transport; Vi har (nesten) utslippsfri elektrisitet med stor tilgang i årene som kommer, vi har høy kjøpekraft og en utviklet teknologibruk og vi har evne til å etablere et politisk og institusjonelt rammeverk.

Vi er godt på vei på persontransport og bør fastslå – klart og tydelig i lovs form – at senest innen 2035 skal alle personkjøretøyer i Norge være utslippsfrie. På sikt må også varetransport, tungtransport og maritim transport omfattes. Spesielle hensyn knyttet til områder langt fra tettbygde strøk må ivaretas som del av ordningen, som f.eks. fleksibel veibruksavgift som varierer med geografisk plassering og utslippsintensitet i drivstoffet.

Arbeiderpartiet bør gå i front for en offensiv utbygging av person- og godstransport på tog. Tog kan erstatte tungtransport på vei og ikke minst flyreiser for jobb og ferie, forutsatt at tilbudet er godt nok. Vy bør som en start etablere bedre tilbud (dag og natt) på de mest frekventerte strekningene i Norge, ved siden av å koble seg på store initiativ som skjer i våre naboland - som nattog fra Malmø til Köln og gjenetablering av nattogforbindelsen mellom Oslo og København.

Den godstrafikken som ikke kan tas via tog, bør kunne fraktes på elektrisk tungtransport og fly. Konvensjonell tungtransport bør få et utfasingsregime, for å gi langsiktig forutsigbarhet både for næring og produsenter. Målet for elektrifisering av godstransport og fly er at vi etablerer markeder for de tidlige løsningene, slik vi har gjort på personbiler.

Jo tidligere det gis et tydelig politisk signal om retningen og farten på denne prosessen, desto mer rettferdig og forutsigbar blir omstillingen. Straks det regulerende rammeverket er på plass, viser erfaring at omstillingen ofte kan gå langt raskere enn det minimumskravet politikken fastsetter. Forutsigbarhet i markedet er nøkkelen. I tillegg kan en aktiv satsing på forskning- og utvikling – fortrinnsvis gjennom offentlig-privat samarbeid – gi betydelige gevinster for verdiskaping og sysselsetting, ikke minst i distrikts-Norge.

Forslag:

- 1382 • Lov om utslippsfri transport innen 2035
- 1383 • Krav til utslippsfri transport i offentlige anbud, og på tvers av offentlig sektor
- 1384 • Insentiver utslippsfri godstransport og fly
- 1385 • Bedret togtilbud, spesielt nattog og togkobling til Europa

1386 3.3 En klima- og naturvennlig land- og havbrukssatsing

1388 Land- og havbrukssektorene er avgjørende for klimaomstillingen og for bevaring av natur. For
 1389 lenge har debattene om forholdet mellom land- og havbruk og klima og natur fått lov å preges av
 1390 unødvendige motsetninger. Forholdet mellom by og land må styrkes, basert på erkjennelsen av at
 1391 landsbygda ikke bare kan levere sunn mat i tråd med Helsedirektoratets kostholdsråd, men også
 1392 økosystemtjenester som karbonlagring i jordsmonn og vegetasjon, og ivaretagelse av økosystemer og
 1393 biologisk mangfold, som vi blir stadig mer avhengige av i fremtiden. Større offentlige ressurser til norsk
 1394 landbruk vil være nødvendig, men landbruksstøtten må samtidig justeres for å oppnå et bærekraftig
 1395 miljø og levende bygder, sunn mat, reduserte klimagassutslipp og økt opptak av karbon i jordsmonn
 1396 og vegetasjon (inkludert vegetasjon i hav), biologisk mangfold og robuste økosystemer.

1397 Potensialet på klimasiden er stort. Om lag halvparten av den karbonmengden som globalt tilføres
 1398 atmosfæren på grunn av menneskelige aktiviteter, bindes naturlig i hav og på land. Graden av
 1399 karbonopptak og –lagring i naturen påvirkes av en rekke forhold knyttet til hvordan landskapene
 1400 forvaltes. Spredt norsk forskning på området tilsier et betydelig potensial i hav, skog, myr og
 1401 jordbruksjord. Eksempelvis har Havforskningsinstituttet anslått en engangsfangst på 36 mt CO₂ ved
 1402 reetablering av tareskog i områder nedbeitet av kråkeboller, med gunstige ringvirkninger for
 1403 naturmangfold og fiske, fulgt av en årlig langtidsfangst på 2 – 5 millioner tonn CO₂ (4-10 prosent av
 1404 Norges årlige utslipp).

1405 Arbeiderpartiet bør derfor som del av en klima- og miljøvennlig landbruksreform gå inn for en nasjonal
 1406 målsetting om økt karbonlagring i norsk natur og landskaper. (Dette bør ikke tjene som argument for å
 1407 utsette utslippskutt knyttet til redusert bruk av fossil energi.) Foruten mål og virkemidler bør strategien
 1408 identifisere forskningsbehov og internasjonalt samarbeid.

1410 Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfoldet, både i Norge og på verdensbasis. Både
 1411 klimapanelet og naturpanelet fastslår at verden må ha mer, ikke mindre, natur dersom vi skal lykkes i
 1412 å nå bærekraftmålene. Av artene som er truet i Norge er 75 prosent truet på grunn av
 1413 arealendringer. Framskrivninger i statsbudsjettet for 2020 viser at innen 2050 vil Norge har en økning i
 1414 nedbygget areal på 22 prosent. Arbeiderpartiet bør derfor gå inn for et nytt prinsipp for
 1415 naturfinansiering. Forslaget skal ha som overordnet mål å bidra til et arealnøytralt Norge ved å unngå
 1416 netto tap av biologisk mangfold. Ordningen skal sikre at naturområder minst like store som de som
 1417 bygges ned erstattes gjennom gjenskaping/restaurering av nye områder.

1418 Hele tematikken rundt klima, miljø og landbruk er uunngåelig politisk sensitiv, men vi må skape en
 1419 reformagenda som også har tunge positive elementer for bønder, fiskere og distrikts-Norge i bredt.
 1420 Omstillingen av mat- og landbrukssystemer globalt er imidlertid en forutsetning for å nå klima- og
 1421 bærekraftmålene. Arbeiderpartiet – med sin by og land hand-tradisjon – er ideelt posisjonert for å lede
 1422 prosessen. Antagelig er en arbeidsgruppe i partiet – med et mandat som klart understreker at
 1423 reformene som anbefales, inkludert vurderinger av innrettingen på landbruksstøtten, skal være netto
 1424 positive for hav- og landbruket og bygde-Norge – den beste fremgangsmåten. Denne kunne naturlig
 1425 ledes av en sentral person i partiets ledelse som også har stor distrikts- og landbrukspolitisk
 1426 troverdighet.

1428 Natur og grøntområder i byene må også fremmes, til fordel for både mennesker og natur.
 1429 Arbeiderpartiet bør legge vekt på å sikre at natur og biomangfold prioriteres i nye byggeprosjekter.

1431 Forslag:

- 1433 • Egen arbeidsgruppe med fokus på å utvikle en helhetlig strategi for bærekraftig land- og
 1434 havbruk, med utgangspunkt i at offentlig ressursbruk på området ikke bør reduseres og
 1435 potensielt bør økes. Arbeidsgruppen bør også legge til grunn at en anbefaling bør:
- 1436 • Gi incentiver for bærekraftig og klimateffektivt landbruk gjennom landbruksstøtten
- 1437 • Etablere en nasjonal målsetting om økt karbonlagring i norsk natur og landskap

- Innføre et nytt prinsipp om naturfinansiering, med mål om i størst mulig grad unngå nedbygging av naturområder, og i tillegg å sikre at naturområder minst like store som de som bygges ned erstattes gjennom gjenskaping/restaurering av nye områder
- Fremme økt natur og biomangfold i norske byer, gjennom strengere krav til nye prosjekter.

3.4 Offentlige innkjøp

Offentlige innkjøp utgjør – i kraft av sitt volum som vil gi 'sikre' markeder til bærekraftige produkter og dermed oppmuntre til innovasjon i den retning, og også gjennom sin normsettende rolle – en signifikant mulighet for å drive etterspørsel og produksjon i grønn retning. I dag brukes offentlige innkjøp av norske kommuner, også for å skape et marked for grønne produkter.

Så langt har de fleste forsøk på å bruke offentlige innkjøp for å drive frem en ønsket utviklingsretning strandet på motstand mot å la noe annet enn pris og kvalitet avgjøre offentlige innkjøp. Gitt hvor store og fundamentale klima- og naturutfordringene er, er det imidlertid vanskelig å argumentere for at slike hensyn ikke passer inn under enhver rimelig definisjon av "kvalitet".

I sitt alternative budsjett for 2020 har Arbeiderpartiet lagt inn et forslag om å vekte miljøkrav med 30 prosent i anskaffelser der innkjøpene har en miljøvirkning, dette er på linje med EUs krav til Green public procurement. Det er et godt forslag, men det er rom for en bredere og mer offensiv satsing på å inkludere hensynet til klima og naturpåvirkning i anskaffelsespolitikken. Arbeiderpartiet bør ta til orde for en nasjonal strategi for grønne offentlig innkjøp, og allerede før 2021 sette ned en arbeidsgruppe som kan etablere hovedlinjer for arbeidet.

EU har utviklet spesifikke anbudskrav per bransje. Disse retningslinjene bidrar til å sikre grønnere innkjøp. Norske kommuner og offentlige innkjøpere bør få opplæring og oppfølging for å sikre etterlevelse av disse kravene, og annen veiledning for å sikre grønne innkjøp. Disse kan danne et godt utgangspunkt for en norsk innsats i denne retning, som dog må tilpasses norske forhold.

Forslag:

- Utvikle en nasjonal strategi for bærekraftige offentlige innkjøp
- Tydeligere og mer spesifikke klima- og miljøkrav
- Vekte miljø 30 % i offentlige anbud (der det er relevant), på linje med EUs Green Public Procurement
- Opplæring og veiledning av offentlige innkjøpere

3.5 Omlegging av biodrivstoffregimet

Fruktbart land er en av jordens mest begrensede ressurser. Bruk av fruktbart areal har derfor en alternativkostnad, og biomasse er en lite arealeffektiv måte å produsere energi på. (Solenergi er – avhengig av jordsmonn og klimatiske forhold – fra flere titalls til flere hundretalls ganger mer effektivt per arealenhet.) Dagens biodrivstoff-regime har negative bivirkninger både for miljø og klima. Det må endres bort fra tilnærminger som øker presset på areal. Da biodrivstoff vil være nødvendig for å avkarbonisere enkelte særskilte sektorer – langdistanse luftfart er det mest åpenbare eksemplet – kan det like fullt tenkes at et biodrivstoff-regime bør videreføres, og eventuelt også at FOU på området bør styrkes. Men det må altså skje på en måte som unngår utvikling og bruk av biodrivstoff som fordrer fruktbar jord, og dermed kommer i direkte konflikt med matproduksjon og natur. Arbeiderpartiet bør sette i gang en full gjennomgang av dagens regime. Overordnede føringer – kostnadseffektivitet samt prinsippet om at biodrivstoff ikke skal konkurrere med jordbruk og natur om areal – bør fastlegges i partiprogrammet.

I tillegg er det behov for større transparens av hva biodrivstoffet er basert på, dette må også være verifisert. I dag gjelder dette kun en liten andel av biodrivstoffet, og kun noen aspekter av biodrivstoffet.

Forslag:

- Gjennomgang av dagens biodrivstoff regime for å sikre at biodrivstoff som brukes i Norge ikke konkurrerer med jordbruk og natur om areal, verken i Norge eller i utlandet
- Krav til transparens for alt biodrivstoff

1.3.10. Storstilt satsing på utslippsfrie tog // Ensjø, Kampen og Vålerenga Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Storstilt satsing på utslippsfrie tog // Ensjø, Kampen og Vålerenga Arbeiderpartilag

Begrunnelse:

Tog kan overta for klimaødeleggende reisemåter. Transport vil alltid være ressurs-krevende. Derfor er den stadig økende transportmengden, og stadig flere og lengre reiser, ikke bærekraftig. Samtidig som vi må framheve at transport og reising er svært verdifulle elementer i våre liv. Tog er da det beste alternativet. Derfor er satsingen på tog miljøriktig.

Tog brukes miljøriktig på tre nivåer:

1. Lokaltog, brukes daglig av størstedelen av befolkningen, innenfor en byregion Og som et bedre alternativ enn privatbilen. De stopper på alle stasjoner.
2. Regiontog brukes mellom byer, som av de fleste ikke brukes daglig. Men som i stor grad erstatter biltransport.
3. Høyhastighetstog holder marsjfart over 230km/t, og stopper bare i storbyer. Slike togtilbuderstatter flyreiser. I Europa satser man på høyhastighetstog. Et nett av baner der togene kan holde snittfart på over 200 km/t.

Sørover fra Oslo er en slik bane under bygging fram til Råde i Østfold. I Sverige og Danmark er høyhastighetsbanen for det meste ferdig. Tyskland og Danmark har avtalt en rett linje fra København til Hamburg, under Fehmarn-sundet. Den skal være ferdig om 8 år. Blir vi ferdige også i Norge, kan vi kjøre tog til København på under 3 timer, og til Hamburg på 4,5 timer.

Det vil være viktig for miljøet å knytte Norge til Europas høyhastighetstog. Flyvninger Gardermoen - Kastrup ville da kunne opphøre, og i tillegg mye av flytrafikken til resten av Europa.

EKVAP ønsker at høyhastighetstog skal prioriteres som transportalternativ, og at Norge skal bidra til utviklingen i Europa og prioritere investeringer i høyhastighetstog, som erstatning for utbygging av store monsterveiprosjekter.

1.3.11. Fremtidig utvikling av olje- og gassnæringen // Ensjø, Kampen og Vålerenga Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Fremtidig utvikling av olje- og gassnæringen

Over hele landet sikrer industrien gode jobber nært naturressursene. Det betyr store ringvirkninger i lokalsamfunn. Industrien gir store eksportinntekter som sikrer velferden og som blir enda viktigere etter som inntektene fra olje og gass blir mindre dominerende i norsk økonomi.

Industrien er en viktig del av klimaløsningen. Vi må utvikle ny lavutslippsteknologi, utnytte våre naturressurser og i større grad bruke råvarer på nytt til produksjon av nye materialer og produkter.

I nesten femti år har norsk olje- og gassnæring vært en av de viktigste driverne for industri- og teknologiutvikling i landet vårt. Kunnskapen som er drevet frem er uvurderlig når Norge nå skal omstille seg inn i nye næringer. Kunnskapen og kjennskapen vår til havbunnen gir Norge en stor mulighet til å skape ny vekst i årene som ligger foran oss.

Gjennom Paris-avtalen har Norge forpliktet seg til å bidra med klimakutt lokalt og internasjonalt. For at vi skal hindre over 1,5 graders global oppvarming er vi avhengig av en reduksjon i olje og gass produksjonen vår.

Om vi lykkes med det avgjøres det neste tiåret.

I de neste årene skal forvaltningsplanen for Barentshavet, Norskehavet og Nordsjøen opp til revidering i Stortinget. Skal vi klare å nå klimamålene våre er vi avhengig til å si nei til åpning av nye områder for økt olje og gass produksjon. Derfor mener EKVAP at Barentshavet Nord ikke kan åpnes for ny olje- og gassproduksjon i den kommende forvaltningsplanen.

Videre må iskantsonen oppdateres i tråd med den miljøfaglige anbefalingen om å inkludere hele området mellom fast is og åpent hav som en del av det særlig verdifulle og sårbare området. Det innebærer at man legger en isfrekvens på 0,5 % til grunn, som er det Havforskningsinstituttet og Norsk Polarinstitutt anbefaler.

Fordelene som petroleumsindustrien har hatt i en årrekke og må gis til nye vekstnæringer. Det er nødvendig å få opp bærekraftige næringer som alternativ til petroleum som kan gi mange nye jobber. Derfor ønsker EKVAP at samfunnet skal ta risikoen ved utbygging og omstilling i næringslivet over en periode til de har fått bygget seg opp til å klare seg selv.

For å sikre en trygg og forutsigbar utfasing til det beste for de ansatte og næringen, mener EKVAP at tiden er moden for å avslutte tildelingen av nye konsesjoner. Ved å fortsette tildelingen av nye konsesjoner, legger man opp til petroleumsvirksomhet i mange tiår, noe som ikke vil være i tråd med ambisjonen om at Norge skal bli et fornybarsamfunn, og som utsetter den nødvendige omstillingen.

- Frede Barentshavet nord, for olje- og gassproduksjon i forvaltningsplanen for Barentshavet, og bruke forvaltningsplanen til å finne potensiale for fornybar næringsvirksomhet.
- Flytte grensen for iskantsonen sørover i tråd med miljøfaglige råd, og verne iskantsonen mot oljeboring
- Avskaffe leterefusjonsordningen, redusere friinntekten og opprette en liknende ordning for fornybar industrisatsning.
- Ha full stans av nye konsesjonstildelinger og ha en styrt avvikling av petroleumsindustrien.
- At det ikke skal gjøres nye lete- og prøveboringer
- Avskaffe TFO-ordningen (tildeling av forhåndsdefinerte områder)
- Fjerne regnskapsfordelene i petroleumsindustrien
- Øke CO2-avgiften med minst 7 % pr. år per tonn.
- Bruke trepartssamarbeidet til å skape et veikart for fremtiden for næringene tilknyttet olje- og gassindustrien.
- Ha et sysselsettingsprogram som skal styre kompetansen i oljenæringa over mot fornybare næringer

1.3.12. // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Utvikle – ikke avvike industri

Verden står foran den største utfordringen i menneskehetens historie. Vi kan allerede se tegn på at klimaet er i endring. FNs klimapanel og verdens tyngste forskningsmiljøer er entydige på at det er menneskeskapte CO2 utslipp som fører til global oppvarming og klimaendringer. Derfor må vi redusere CO2 utslippene gjennom en rettferdig klimapolitikk. Det vil kreve økonomiske handlekraft, teknologiutvikling og omfattende industriell kompetanse.

Skal vi lykkes må omstillingen være rettferdig. Fordelingspolitikken må ivareta at kostnadene knyttet til klimatiltakene må fordeles rettferdig.

Arbeiderpartiet vil advare mot en rask avvikling av olje- og gassnæringen i Norge, fordi det vil føre til redusert økonomisk handlekraft, lavere teknologiutvikling og mindre industriell kompetanse.

Samtidig er Arbeiderpartiet bevisst at olje- og gassressursene på norsk sokkel ikke er en evigvarende ressurs. Derfor må Norge nå bruke mye mer av inntektene petroleumsnæringen gir oss på å utvikle nye bærekraftige arbeidsplasser i tiden vi ennå har olje- og gassproduksjon.

Rammevilkårene for alle industrielle næringer må være både formålstjenlige og forutsigbare, ikke minst for olje- og gassnæringen.

Arbeiderpartiet vil utvikle, ikke avvike industri - ute på havet og på landjorda.

Bakgrunn:

Enorm transformasjon som vil kreve både ressurser og tid

De menneskeskapte CO2 utslippene kommer i hovedsak fra forbrenning av fossile ressurser.

Forbrenning av kull, olje og gass gir over 75 % av verdens energiforsyning.

Det vil kreve enorme mengder energi til å fremstille solceller, vindmøller, el- biler, batterier osv. Dette er innsatsfaktorer vi trenger for å transformere verdens energiproduksjon fra fossil til fornybar energi, men som vi ikke har på langt nær nok fornybar energi til å produsere med dagens energimix globalt.

Det er derfor nødvendig å bruke energi basert på fossile ressurser i en transformasjonsfase som sannsynlig vil vare mange tiår ennå, fordi mengden energi som skal erstattes er så hinsides enorm.

Dess raskere vi utvikler fornybar produksjonskapasitet i verdens energiproduksjon kombinert med økt elektrifisering av transport og oppvarming, dess raskere vil transformasjonen fra fossil til fornybar energi kunne gjennomføres. Paradokset er at det ikke er mulig å transformere til noe om en ikke har noe å transformere fra.

Reduksjonen av fossile ressurser må reduseres gradvis frem til vi har utviklet nok fornybar energi i verden.

Forbrenning av kull, olje og gass må faktisk erstattes av fornybar energiproduksjon før vi kan erstatte forbrenning av kull, olje og gass til å produsere det som skal til for å produsere mer fornybar energi; i tillegg til å opprettholde og å utvikle velferd for verdens befolkning.

Ingenting kommer fra ingenting, heller ikke el- biler, solceller og vindmøller

Det er også slik at en økende andel av all olje som utvinnes - ikke forbrennes, men brukes som industriell innsatsfaktor for å produsere komponenter vi trenger i det grønne skiftet, som batteriene i el- bilene, dashbordet, dekkene, flasker, maling, lakk, gulvbelegg, TV- apparater, PCer, mobiltelefoner osv.

Det finnes ingen alternative industrielle råvarer vi kan bruke i stedet for olje- og gass, og som ikke har konsekvenser for natur eller klima. Derfor blir det avgjørende å resirkulere produkter basert på olje og gass, slik at vi kan bruke ressursene om igjen og om igjen.

Om Norge reduserer vår produksjon kan konsekvensen bli økte globale CO2 utslipp

Ved en rask utfasing av norsk olje- og gassnæring, er det sannsynlig at regimer som Saudi- Arabia, Russland og USA, som er verdens tre største oljeprodusentene med til sammen rundt 70 % av verdens oljeproduksjon, overtar helt eller delvis Norges andel av verdens oljeproduksjon; som er under 2 %. I et klimaperspektiv vil det være svært uheldig om norsk olje og gassproduksjon stagnerer og reduseres samtidig som f. eks canadisk oljesand fortsetter å øke slik vi har sett de senere årene. Det nyåpnede feltet Johan Sverdrup i Nordsjøen slipper bare ut 1/100 CO2 pr. produserte fat sammenlignet med canadisk oljesand. Sammenligner vi den norske oljeproduksjonen med gjennomsnittlige utslipp i verden, så ser vi at utvinningen i Norge gir om lag 1/5 CO2 pr. produsert fat.

Teknologiutvikling står på skuldrene til dagens næringer

Norge er blant landene som produserer olje og gass med de minste CO2 utslippene. Den norske leverandørindustrien som er bygget opp rundt oljeindustrien, leverer store mengder teknologi som bidrar til sikrere produksjon og lavere utslipp av CO2 og miljøgifter i hele verden.

Store deler av den norske leverandørindustrien er avhengig av å levere sine produkter og tjeneste til norsk sokkel for å overleve. Det er viktig at den viktige leverandørindustrien får tid på seg til å utvikle sine verdikjeder fra å forsyne energi basert på fossile ressurser til verdikjeder i fornybar og sirkulærøkonomisk aktivitet.

Rask utfasing av norsk olje- og gassnæring vil få store økonomiske konsekvenser

Hver femte krone som brukes i det norske statsbudsjettet kommer fra olje og gassnæringene.

Oljefondet som gjør Norge til blant de rikeste landene i verden målt i forhold til innbyggere, kommer fra olje- og gassnæringene kombinert med god forvaltning.

Rask utfasing av olje- og gassnæringen vil føre til rask nedgang i staten og kommunenes inntekter, noe som vil medføre store kutt i helse, skole, barnehage og kultur i kommunene og fylkene. I tillegg vil statlig støtte til fornybar energi, teknologier for resirkulering, subsidier av el- biler, satsing på bane osv. bli sterkt svekket. En rask utfasing av olje- og gassnæringen vil også føre til at viktige arbeidsplasser i hele landet forsvinner raskt, noe som vil gi store negative ringvirkninger også for arbeidsplasser i andre sektorer.

1.3.13. En trygg og forutsigbar utfasing av petroleumsindustrien // AUF i Oslo

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: En trygg og forutsigbar utfasing av petroleumsindustrien

Oslo Arbeiderparti vil bruke naturressursene våre til å skape industri, trygge arbeidsplasser og sikre fremtidens velferd. Over hele landet sikrer industrien gode arbeidsplasser nærme naturressursene. Det betyr store ringvirkninger i lokalsamfunn. Industrien gir store eksportinntekter som sikrer velferden og som blir enda viktigere etter som inntektene fra olje og gass blir mindre dominerende i norsk økonomi.

Industrien er en viktig del av klimaløsningen. Vi må utvikle ny lavutslippsteknologi, utnytte våre naturressurser og i større grad bruke råvarer på nytt til produksjon av nye materialer og produkter.

I nesten femti år har norsk olje- og gassnæring vært en av de viktigste driverne for industri- og teknologiutvikling i landet vårt. Kunnskapen som er drevet frem er uvurderlig når Norge nå skal omstille seg inn i nye næringer. Kunnskapen og kjennskapet vår til havbunnen gir Norge en stor mulighet til å skape ny vekst i årene som ligger foran oss.

Gjennom Paris-avtalen har Norge forpliktet seg til å bidra med klimakutt lokalt og internasjonalt. For at vi skal hindre over 1,5 graders global oppvarming er vi avhengig av en reduksjon i olje og gass produksjonen vår. Om vi lykkes med det avgjøres dette tiåret.

I de neste årene skal forvaltningsplanen for Barentshavet, Norskehavet og Nordsjøen opp til revidering i Stortinget. Skal vi klare å nå klimamålene våre er vi avhengig av å si nei til åpning av nye områder for økt olje og gass produksjon. Derfor mener Oslo Arbeiderparti at Barentshavet Nord ikke kan åpnes for ny olje- og gassproduksjon i den kommende forvaltningsplanen.

Oslo Arbeiderparti ønsker å ta fordelene som petroleumsindustrien har hatt i en årrekke og gi til nye vekstnæringer. Det er nødvendig å få opp bærekraftige næringer som alternativ til petroleum som kan gi mange nye jobber. Derfor ønsker Oslo Arbeiderparti at samfunnet skal ta risikoen ved utbygging og omstilling i næringslivet over en periode til de har fått bygget seg opp til å klare seg selv.

For å sikre en trygg og forutsigbar utfasing til det beste for de ansatte og næringen, mener Oslo Arbeiderparti at tiden er moden for å avslutte tildelingen av nye konsesjoner. Ved å fortsette tildelingen av nye konsesjoner, legger man opp til petroleumsvirksomhet i mange tiår, noe som ikke vil være i tråd med ambisjonen om at Norge skal bli et fornybarsamfunn, og som utsetter den nødvendige omstillingen.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Frede Barentshavet nord for olje- og gassproduksjon i forvaltningsplanen for Barentshavet og bruke forvaltningsplanen til å finne potensiale for fornybar næringsvirksomhet
- Avskaffe leterefusjonsordningen, redusere friinntekten og opprette en liknende ordning for fornybar industrisatsning
- Ha full stans av nye konsesjonstildelinger og ha en styrt avvikling av petroleumsindustrien med full avvikling i 2035
- At det ikke skal gjøres nye lete- og prøveboringer
- Avskaffe TFO-ordningen (tildeling av forhåndsdefinerte områder)

- 1731 • Fjerne regnskapsfordelene i petroleumsindustrien
- 1732 • Øke CO2-avgiften til 750 kroner per tonn
- 1733 • Bruke trepartssamarbeidet til å skape et veikart for fremtiden for næringene tilknyttet olje- og
- 1734 gassindustrien
- 1735 • Ha et sysselsettingsprogram som skal styre kompetansen i oljenæringa over mot fornybare
- 1736 næringer
- 1737
- 1738
- 1739

1.3.14. En petroleumsfri iskantsone // AUF i Oslo

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: En petroleumsfri iskantsone

Havforskere verden over er enige om at området der fast is går over til åpent hav er et svært verdifullt og sårbart område i Arktis. Iskantsonen er området i Barentshavet hvor kalde og varme vannmasser møtes. Dette danner grunnlaget for en voldsom oppblomstring av plankton. Dannelsen av plankton i iskantsonen er en av grunnmurene for alt livet i havet. For fisken, for fuglen, hvalen og isbjørnen. Et oljeutslipp i dette området vil være katastrofalt. Oslo Arbeiderparti mener derfor at det ikke skal foregå petroleumsvirksomhet i iskantsonen.

I 2020 oppdateres forvaltningsplan for Barentshavet. Dette betyr at hva som skal være definisjonen av iskantsonen er igjen er en aktuell debatt. Den fysiske iskanten er dynamisk og varierer fra år til år. På grunn av global oppvarming og økt issmelting ligger den fysiske iskanten lenger nord nå enn tidligere. Oslo Arbeiderparti mener at økt issmelting på grunn av CO₂-utslipp ikke skal bety at nye områder gjøres tilgjengelige for petroleumsvirksomhet. Det bør være miljøfaglige råd som avgjør hva som skal være definisjonen på iskantsonen.

Polarinstituttet har utarbeidet en faglig, vitenskapelig definisjon av iskantsonen. Den legger til grunn at områder med isfrekvens på 0,5% vil gjelde under definisjonen av iskantsonen. Isfrekvens er en estimert sannsynlighet for at et område er dekket av is i april måned. Både Polarinstituttet og Havbruksinstituttet anbefaler dette som definisjon på iskantsonen. Oslo Arbeiderparti mener det er denne definisjonen som bør ligge til grunn i forvaltningsplanen for Barentshavet.

Forslag:

Oslo Arbeiderparti mener:

- At definisjonen på iskantsonen må oppdateres i tråd med den miljøfaglige anbefalingene fra Havbruksinstituttet og Polarinstituttet som anbefaler at iskantsonen defineres som områder med en isfrekvens på 0,5%.
- Det skal ikke åpnes opp for petroleumsvirksomhet innenfor iskantsonen.

1.3.15. En petroleumsfri iskantsone // Oslo Arbeidersamfunn

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: En petroleumsfri iskantsone

Havforskere verden over er enige om at området der fast is går over til åpent hav er et svært verdifullt og sårbart område i Arktis. Iskantsonen er området i Barentshavet hvor kalde og varme vannmasser møtes. Dette danner grunnlaget for en voldsom oppblomstring av plankton. Dannelsen av plankton i iskantsonen er en av grunnmurene for alt livet i havet. For fisken, for fuglen, hvalen og isbjørnen. Et oljeutslipp i dette området vil være katastrofalt. Oslo Arbeidersamfunn mener derfor at det ikke skal foregå petroleumsvirksomhet i iskantsonen.

I 2020 oppdateres forvaltningsplan for Barentshavet. Dette betyr at hva som skal være definisjonen av iskantsonen er igjen er en aktuell debatt. Den fysiske iskanten er dynamisk og varierer fra år til år. På grunn av global oppvarming og økt issmelting ligger den fysiske iskanten lenger nord nå enn tidligere.

Oslo Arbeidersamfunn mener at økt ismelting på grunn av CO₂-utslipp ikke skal bety at nye områder gjøres tilgjengelige for petroleumsvirksomhet. Det bør være miljøfaglige råd som avgjør hva som skal være definisjonen på iskantsonen.

Polarinstituttet har utarbeidet en faglig, vitenskapelig definisjon av iskantsonen. Den legger til grunn at områder med isfrekvens på 0,5% vil gjelde under definisjonen av iskantsonen. Isfrekvens er en estimert sannsynlighet for at et område er dekket av is i april måned. Både Polarinstituttet og Havbruksinstituttet anbefaler dette som definisjon på iskantsonen. Oslo Arbeidersamfunn mener det er denne definisjonen som bør ligge til grunn i forvaltningsplanen for Barentshavet.

Oslo Arbeidersamfunn mener:

- At definisjonen på iskantsonen må oppdateres i tråd med den miljøfaglige anbefalingene fra Havbruksinstituttet og Polarinstituttet som anbefaler at iskantsonen defineres som områder med en isfrekvens på 0,5%.

- Det skal ikke åpnes opp for petroleumsvirksomhet innenfor iskantsonen

1.3.16. Innfør grunnrenteskatt for havbruksnæringen // Ensjø Kampen og Vålerenga Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Innfør grunnrenteskatt for havbruksnæringen

Begrunnelse:

Grunnrenteskatt har i Norge blitt brukt innen olje- og kraftnæringen. Det kommer fra tankegangen om at visse deler av en produksjonsprosess kommer fra ressurser som ikke er knyttet til innsatsen selskapet selv legger inn i verdiskapningen i denne prosessen (i dette tilfellet bruk av, og slitasje på naturressurser).

Havbruksskatteutvalget har nylig avlevert sin rapport til Stortinget. De har sett på hvordan denne næringen kan beskattes. Oppdrettsnæringen i Norge har vært, og er fortsatt, i sterk vekst. Det er mange arbeidsplasser knyttet til næringen og Norge er verdens største eksportør av atlantisk laks. Og Norge har en betydelig kompetanse på området, både innen produksjon, innovasjon og forskning. Samtidig er inntjeningen for eierne av selskapene svært god. Samlet formue for eierne av de 18 største selskapene er 9 milliarder kroner (Klassekampen november 2019).

Oppdrettsanleggene ligger plassert i vår felles natur, og får benytte seg av de naturgitte gode forholdene for oppdrett som vi har i vårt land. Det er altså dette som er tankegangen bak grunnrenteskatten, at dette er en innsats som ikke oppdrettsnæringen selv har lagt inn i produksjonen.

Havbruksnæringen har en negativ påvirkning på miljøet, både lokalt og nasjonalt. Noe av dette er omdiskutert, noe er anerkjent også av næringen selv. Noe vet vi kanskje ikke konsekvensen av i dag. Med en grunnrenteskatt vil vi oppnå en mer rettferdig fordeling av overskuddet ved bruk av vår felles ressurs, havet. Vi vil gi næringen større insentiv til å bruke eksisterende kompetanse for å se på måter å flytte havbruket inn i lukkede anlegg for å begrense den negative miljøpåvirkningen.

Innfør grunnrenteskatt innen havbruk, der inntektene fordeles mellom stat og kommune.

1.3.17. Innføring av skatt på grunnrente i havbruksnæringa // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Innføring av skatt på grunnrente i havbruksnæringa

Havbruksnæringa i Noreg er ei viktig eksportnæring, som bidreg til verdiskaping i heile landet. Ei slik verdiskaping ynskjer vi også vidare. Samtidig er det heilt grunnleggjande å dele dei verdiane som skapast på ein måte som kjem alle til gode, og legg til rette for vidare utvikling av heile landet. Havbruksnæringa nyttar norske fjordar, som er svært godt eigna for å drive havbruk i. Næringa har fått konsesjonar til å produsere fisk gratis eller til langt under marknadsverdi. Grunnrenta som oppstår i havbruket har hamna hos eigarane av løyve til å drive havbruk.

Prinsippet om skatt på grunnrente bygger på den grunnleggjande ideen om at goder som tilhøyrrer fellesskapet skal tilfalle fellesskapet. Dette prinsippet ligg til grunn for skatt på grunnrente i petroleumsnæringa og kraftsektoren, og har vore heilt avgjerande for den norske velferdsveksten. Oljen har i Noreg blitt eit fellesgode for alle, i motsetning til dei fleste andre land. Dette skuldast god og aktiv statleg involvering i å legge til rette for å skape og fordele verdiane.

I NOU 2019:18 føreslår fleirtalet i Havbruksskatteutvalet å innføre ein overskotsbasert, periodisert grunnrenteskatt. Dei meiner andelen som hentast inn bør vere på nivå med petroleumsnæringa og kraftsektoren. I tillegg føreslår dei ei produksjonsavgift, som går til vertskommunen.

Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag støttar intensjonen om å skattlegge grunnrenta i havbruksnæringa. Det sentrale er at verdiane som skapast går til fellesskapet, og bidrar til vekst og utvikling i heile landet. Slik kan handlingsrommet til å gjere investeringar i nye vegar og tunnelar til nyslakta laks aukast, eller til å styrke akuttberedskapen i heile landet. Ei slik innføring må sikre distrikta ein rimeleg del av inntektene, og ivareta dei distriktpolitiske omsyna. Vidare må nivået på skattlegginga vere slik at næringa vidare kan utviklast og ha vekst.

Oslo Arbeidarparti vil:

- innføre ei grunnrenteskatt på havbruksnæringa, som sikrar fordeling av verdiane, og samtidig sikrar distrikta og vidare utvikling av næringa.

1.3.18. Innfør grunnrenteskatt i oppdrettsnæringen // AUF i Oslo

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Innfør grunnrenteskatt i oppdrettsnæringen

Oppdrettsnæringen har i løpet av kort tid blitt milliardindustri. Næringen har gitt oss noen nye milliardærer, men næringen genererer lite skatteinntekter tilbake til fellesskapet. Samtidig medfører oppdrettsnæringen en betydelig belastning på naturen og miljøet.

Ettersom inntjeningen i denne næringen er enorm er det grunn til å tro at det er potensiale for å øke skattetrykket tilstede. Dette sier også Havbruksutvalget som leverte en norsk offentlig utredning hvor de anbefaler å innføre en grunnrenteskatt på oppdrettsnæringen. Oslo Arbeiderparti mener at næringsliv som tjener seg rike på fellesskapets ressurser skal følge strenge miljøstandarder og skal betale tilbake til fellesskapet.

Oppdrettsnæringen argumenterer med at drift vil flytte ut av landet hvis strengere krav stilles. Dette er et hult argument. Forholdene i Norge er ekstremt gunstige for å drive med oppdrett å flytte produksjon til landbaserte oppdrettsanlegg i land med lavere kostnader må betraktes som tomme trusler. Oppdrettsnæringen er i praksis uregulert i dag. Oslo Arbeiderparti mener det er et politisk ansvar å sikre fellesskapets ressurser i all fremtid, samtidig som vi skaper arbeidsplasser og levende næringsliv over hele landet.

1898
1899 I dag deles lisenser til oppdrettsnæringen ut uten tidsbestemmelse. Dette betyr at oppdrettere i teorien
1900 kan ha råderett over norsk natur i all fremtid. Oslo Arbeiderparti ønsker å hindre en slik privatisering.
1901 Vi kjenner ikke alle konsekvensene oppdrettsnæringen har på naturen. Oslo Arbeiderparti mener
1902 derfor at utdeling av lisenser uten tidsbestemmelse må stanses umiddelbart.

1903
1904 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 1905 - At det innføres en grunnrenteskatt på fiskeoppdrett
 - 1906 - At lisenser som deles ut skal være tidsbestemte
 - 1907 - At kravene til miljøstandarder og forurensning skjerpes kraftig
- 1908
1909
1910

1911 **1.3.19. Devis statlig eierskap i oppdrettsnæringen //**

1912 **Bygdøy Frogner Arbeiderpartilag**

1913 **Partistyrets innstilling:**

1914
1915 Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

1916 **Forslag: Delvis statelig eierskap i oppdrettsnæringen**

1917 Oslo Arbeiderparti vil gi staten mandat til å kunne kjøpe seg opp i store, norske
1918 fiskeoppdrettsselskaper. Oslo Arbeiderparti ser for seg en delvis privat og statlig
1919 eierskapsmodell, jamfør eierskap i Equinor ASA og Telenor ASA. Oslo Arbeiderparti mener
1920 eierskap er den beste måten for landet og sikre god fordeling av overskuddet fra næringen,
1921 fortsatt sterk næring, ikke-forurensende drift og at selskapene forblir norske.

1922
1923 Norsk presse skriver med jevne mellomrom om forskning som blir stoppet og om miljøutslipp
1924 fra oppdrettsnæringen. Gjennom å ha eierskap vil staten Norge har fullt innsyn på driften
1925 gjennom selskapets styret og kunne forhindre dette.

1926
1927 Gjennom å eie deler av disse bedriftene sikrer staten Norge seg overskuddsrettigheter.
1928 Norge kan forvalte disse midlene på samme måte som vi har forvaltet overskuddet fra
1929 oljenæringen.

1930
1931 Gjennom betydelig eierskap, og dermed styrerepresentasjon, har staten en helt annen
1932 selskapsinnsikt og vil være med å godkjenne alle investeringer på over 10 prosent av
1933 egenkapitalen.

1934
1935 Oppdrettsselskapene er i ferd med å utvikle teknologi for å drive oppdrett til lands og på skip.
1936 Da står det ikke noe i veien for å flytte selskapene ut fra Norge, og gjøre de multinasjonale.
1937 Dette kan bety tapte milliardinntekter for Norge. Gjennom å ha eierskap vil man sikre at det
1938 norske folket fortsatt får en del av overskuddet.

1939
1940 Oslo Arbeiderparti er stolte over hvordan Norge har klart å sikre at oljen kommer fellesskapet
1941 til gode. Oslo Arbeiderparti er stolte av det norske oljeeventyret. Nå er det på tide å gjenta
1942 suksessen.

1943 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 1944 • • At staten gradvis kjøper seg opp i oppdrettsnæringen, og sikrer at bedriftene forblir
 - 1945 norske, tar hensyn til miljø og at utbytte kommer fellesskapet til gode.
- 1946
1947
1948
1949
1950
1951

1952 **1.4. Byutvikling**1953 **1.4.1. Nei til planene om nytt fengsel på Bredtvedt // Grorud**
1954 **Arbeiderpartilag**1955 **Partistyrets innstilling:**

1956 Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

1957 **Forslag: Nei til planene om nytt fengsel på Bredtvedt**

1958 Planene om et nytt høyrisiko fengsel på Bredtvedt avvises. Et fengsel med 400 plasser gjør et betydelig innhogg i det forholdsvis lille skog - og grøntområdet rundt dagens fengsel. Dette er i skarp kontrast til formålet med utviklingen av grøntområdene i Groruddalen som er nedfelt i en rekke planer for området. I tillegg innebærer bygge- planene at et stort fengsel plasseres i et område med skole, barnehage, kirke og boliger tett på. For oss som bor her, ved sterkt trafikkerte Nedre Kalbakkvei og mellom Trondheimsveien og Østre Aker Vei er Grorud Arbeiderpartilag bekymret for den økte trafikken en utvidelse av fengslet vil medføre.

1959 Skog - og grøntområdet er gull verdt og brukes av veldig mange.

1960 Vi ber Staten om å finne en ny tomt til et nytt fengsel.

1961 **1.4.2. Bevar Vålerengaparken // Ensjø, Kampen og Vålerenga**
1962 **Arbeiderpartilag**1963 **Partistyrets innstilling:**

1964 Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

1965 **Forslag: Bevar Vålerengaparken**

1966 Vålerengaparken er nærmiljøets grønne lunge og av uvurderlig verdi for lokalmiljøet.

1967 Eksisterende infrastruktur bør danne basisen for gang- og sykkelveinettet rundt Vålerengaparken slik at parkens betydning og verdi som rekreasjonsområde for bydelens beboere bevares i fremtiden.

1968 Vålerengaparkens fremtid er for viktig til å overlate til utbygger å forvalte alene.

1969 Lokalbefolkningens innspill må ivaretas.

1970 La Vålerengaparken leve!

1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992

1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020

1.4.3. Carl Berner - frå irriterande trafikkhol til forlokkande byområde // Sinsen og Carl Berner Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Carl Berner - frå irriterande trafikkhol til forlokkande byområde

Carl Berner er eit av dei tettast befolka områda i Noreg. Dei fleste bur i blokker med lite uteareal. Dei opne og tilgjengelege byromma er viktig at er tilgjengelege for alle, innbydande og av høg kvalitet. Like ved Carl Berner plass ligg det gamle sjukehuset Sophies Minde, og utanfor ligg Bülow–Hanssens plass.

Forslag:

Oslo Arbeiderparti vil:

- Bülow-Hanssens plass ved Carl Berner skal opnast opp og revitaliserast som eit grønt byrom og møteplass. Plassen må gjerast innbydande og leggjast til rette for bruk av barn, barnefamiliar, ungdom og eldre. Vi ynskjer at det vurderast å utvikle ein leikeplass der, gjerne inspirert av leikeplassane som finnst i Sofienbergparken eller på Sørli leikepark på Tøyen.
- Oslo kommune sitt arbeid med å utvikle Sophies Minde og Bülow-Hanssens plass må gjevast prioritet og framdrifta må sikrast.
- Bygget Sophies Minde skal bli eit aktivt bydelshus som er tilgjengelig og til glede for bydelens innbyggjarar. Huset bør kunne romme aktivitetar mellom anna for frivilligheita, ungdommar og seniorar. Huset kan også gje moglegheit for at lag og organisasjonar kan nytta huset til si verksemd. Gjennom tett involvering av innbyggjarar vil vi utforme innhaldet på Sophies Minde.

2021 1.5. Internasjonalt og forsvar

2022 1.5.1. Ansvar for nasjonalt forsvar // Internasjonalt forum

2023 Partistyrets innstilling:

2024 Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

2026 Forslag: Ansvar for nasjonalt forsvar

2028 **Bakgrunn:**

2029 Verden er blitt mer usikker.

2031 Vårt eget forsvar har prioritert multinasjonale operasjoner utenfor landets grenser, mens forsvar av egne land- og sjøområder er nedprioritert.

2034 Ingen tror at Russland "over natten" vil angripe oss, eller ved makt ta deler av fastlands Norge eller f.eks Svalbard. Problemet er imidlertid at Norge ikke klarer å være nok til stede i egne havområder. Ett eksempel er at amerikanske overvåkingsfly/P-8 Poseidon, med anti-ubåt kapasitet, har operert fra Andøya flystasjon. Når Norge slipper amerikanerne tettere innpå seg, reagerer Russland. Russland er ikke redd for norsk militærmakt, men de ønsker ikke at USA skal få mulighet til bruke Norge som utgangspunkt for eventuelle operasjoner inn mot dem. Vårt forsvar er i for stor grad avhengig av alliert hjelp, primært amerikansk. USA har forsvarsavtaler med nærmere 80 nasjoner, som alle forventer militær støtte fra amerikanerne i en krisesituasjon.

2045 Oppslutningen om NATO daler. Særlig i USA, Frankrike og Tyskland. Det skaper en mulig framtidig usikkerhet om holdbarheten i NATOs artikkel 5; "En for alle, alle for en". I Tyskland og Frankrike mener UNDER halvparten av de spurte at landet deres burde stille opp dersom et annet medlemsland ble angrepet! Dette er dypt foruroligende. Trump administrasjonen skaper splid innad i NATO. Norske rikspolitikere må ta dette på største alvor når ny Langtidsplan skal utarbeides. Ved å holde oss med et sterkt og relevant forsvar vil russerne få et tydelig signal om at vi tar ansvar for egne hav- og landområder. Statens primære oppgaver er beskyttelse av suverenitet, skaffe politisk handlingsrom og gi landets innbyggerne trygghet.

2056 **Forslag:**

2057 Landets forsvarssjef har lagt fram flere planforslag/alternativer i samband med ny

2058 Langtidsplan for forsvaret.

2059 Arbeiderpartiet må støtte intensjonene i forsvarssjefens faglige anbefaling, og det

2060 alternativet som har fått betegnelsen "Alternativ A".

2063 «Alternativ A» vil kunne gi oss et nasjonalt forsvar som kan møte aktuelle

2064 sikkerhetspolitiske utfordringer i våre nærområder.

2065

2066

2067

2068

2069

2070 1.5.2. Israel – Palestina // Internasjonalt forum

2071

2072 Partistyrets innstilling:

2073 Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

2074

2075 Forslag: Israel – Palestina

2076 I kjølvannet av Trumps «fredsvisjon» for Israel – Palestina er det viktig at Norge står

2077 fast ved at det bare er internasjonal rett og ikke den sterkeste rett som kan danne

2078 grunnlaget for en bærekraftig løsning.

2079 I pakt med Norges forpliktelser om å bidra til at 4. Genèvekonvensjonen overholdes,

2080 må det offentlige avstå fra å kjøpe varer produsert i okkupert palestinsk område i strid

2081 med denne konvensjonen.

2082

2083 Begrunnelse:

2084 Situasjonen i Palestina har lenge båret preg av at det er en sterk og en svak part.

2085 Trumps ensidige «fredsvisjon» har brakt denne situasjonen til nye høyder. I følge

2086 USAs nye doktriner er bosettingene ikke lenger ulovlige og annektering er lovlig, stikk

2087 i strid med internasjonal rett. Som et lite land er Norge veldig avhengig av at det ikke

2088 er den sterkeste rett, men internasjonal rett som gjelder. F. eks. Havretten. Også

2089 derfor må vi være i fremste rekke når det gjelder å verne om internasjonal rett.

2090

2091

2092

2093 1.5.3. Kritikk av Israels ekspansjonspolitik / AUF i Oslo

2094

2095 Partistyrets innstilling:

2096 Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

2097

2098 Forslag: Kritikk av Israels ekspansjonspolitik

2099 Siden 1967 har israelske myndigheter okkupert deler av Vestbredden i form av bosetninger og

2100 israelske bosettere. Okkupasjonen strider med artikkel 49 i den fjerde Genèvekonvensjonen som

2101 tydelig slår fast at «Okkupasjonsmakten skal ikke deportere eller forflytte deler av sin egen

2102 sivilbefolkning til territoriene som okkuperes». Til tross for dette bor det i dag mer enn 700 000

2103 israelske bosettere på Vestbredden, og etter at Donald Trump ble president i USA har Israel

2104 intensivert sin ekspansjonspolitik.

2105 I høst kritiserte EU igjen Israel for å godkjenne byggingen av nye bosetninger på Vestbredden. Denne

2106 gangen har israelske myndigheter godkjent 2342 nye bosetningsboliger. Oslo Arbeiderparti mener at

2107 den norske regjeringen enten bør slutte seg til EUs kritikk eller komme med en egen kritikk av Israels

2108 brudd på folkeretten. Dagens stillhet fra regjeringen er uakseptabel, og dette er et systematisk brudd

2109 på Norges tradisjon som forsvarer av det undertrykte palestinske folk.

2110 Oslo Arbeiderparti ser med bekymring på at Norges rolle som en fredsnasjon forvitrer under

2111 regjeringen. Tidligere har Norge vært en av de desidert sterkeste stemmene for en fredsløsning i

2112 Israel/Palestina. Regjeringens manglende kritikk overfor israelske myndigheters forakt for

2113 internasjonal rett er høyst kritikkverdig.

2114 Oslo Arbeiderparti mener at Norge igjen må bli en sterk stemme for respekt av internasjonale lover og

2115 mot bygging av nye bosetninger i de okkuperte områdene.

2116 Oslo Arbeiderparti vil at:

2117 • Norge skal kritisere israelske myndigheter for godkjenningen av de 2342 nye
2118 bosetningsboligene på vestbredden

2119 • Norge skal kreve full stans i utbyggingen av nye bosetninger, og kreve at de eksisterende
2120 bosetningene flyttes fra Vestbredden

2121 • Norge skal bruke relevante internasjonale fora for å ansvarliggjøre israelske myndigheter for
2122 brudd på Genèvekonvensjonen

2123 **1.5.4. Fordømmelse av Tyrkia sin invasjon av Rojava**

2124 **// AUF i Oslo**

2125 **Partistyreets innstilling:**

2126 Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

2127 **Forslag: Fordømmelse av Tyrkia sin invasjon av Rojava**

2128 I høst valgte tyrkiske myndigheter å gå til angrep på regionen Rojava etter at Trump-administrasjonen
2129 trakk ut amerikanske styrker fra Nord-Syria. Tyrkias invasjon og okkupasjonen av Nord-Syria er et
2130 klart brudd på folkeretten. Dette føyer seg inn i rekken av systematiske menneskerettighetsbrudd
2131 overfor den kurdiske minoriteten i området. Eksempler på dette er fengsling av journalister, politiske
2132 aktivister og menneskerettighetsforkjempere uten dom.
2133

2134 Siden invasjonens start den 9. oktober har Tyrkia tatt over en rekke landsbyer, inkludert småbyer som
2135 Tal Abyad, Suluk, Mabrouka og Sere Kaniye. Ifølge SOHR (*Syrian Observatory for Human Rights*) har
2136 500 mennesker hittil mistet livet og over 300 000 mennesker er drevet på flukt siden 9.oktober ifølge
2137 Amnesty International.

2138 USA med mange allierte, blant annet Norge, har helt siden 2011 støttet ulike opprørsgrupper både
2139 militært og økonomisk, samtidig som Russland har bistått Assad militært. Samtidig har USA og
2140 forsvaret i Nord-Syria (eller SDF - Syrias demokratiske styrker) hatt en taktisk og midlertidig allianse i
2141 kampen mot IS.

2142 Til tross for sterke signaler om militært angrep fra tyrkisk side, skiftet Donald Trump retning og forrådte
2143 SDF og de lokale minoritetene når de mest trengte internasjonal solidaritet og støtte. Tyrkias invasjon
2144 av den SDF-kontrollerte delen av Syria vil bidra til enda mer uro enn det er i dag. Dette kan bli fatalt
2145 for de allerede utsatte minoritetene i området, og det svekker NATOs, og dermed Norges omdømme
2146 som fredsbyggere. Oslo Arbeiderparti vil derfor fordømme USAs tilbaketrekking av militære styrker på
2147 det sterkeste.

2148 Oslo Arbeiderparti vil vise solidaritet med Rojava, og fordømmer Tyrkias aggressive invasjon. Verden
2149 må reagere og invasjonen må stanses, og Tyrkia og de ansvarlige må stilles til ansvar.
2150

2151 **Forslag:**

2152 Oslo Arbeiderparti vil:

- 2153 • Stanse invasjonen av Nord-Syria umiddelbart, og at Tyrkia straks må trekke ut alle sine
- 2154 militære styrker i området
- 2155 • Stoppe alle former for eksport av A- og B-materiell til Tyrkia inntil videre
- 2156 • At Norge skal krever at NATO fordømmer invasjonen av Nord-Syria
- 2157 • At Norge i FN, NATO og andre internasjonale organisasjoner må bruke sin stemme for å
- 2158 protestere mot Tyrkias militære operasjoner og brudd på folkeretten
- 2159 • Ta initiativ til å jobbe for at fredsbevarende styrker fra FN sendes til Nord-Syria
- 2160 • At Norge skal sende humanitær hjelp både for å avhjelpe umiddelbar nød og gjenoppbygge
- 2161 områder i Nord-Syria
- 2162
- 2163

2165

2166 **1.5.5. Oslo Arbeiderparti støtter bistandsorganisasjonen Dråpen i Havet //**

2167 **Ellingsrud Arbeiderpartilag**

2168

2169 **Partistyrets innstilling:**

2170 Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

2171

2172 **Forslag: Oslo Arbeiderparti støtter bistandsorganisasjonen Dråpen i Havet.**

2173 Situasjonen for flyktninger i flere flyktningeleire i Hellas er dramatisk. Daglig kan vi lese
2174 øyenvitneskildringer på sosiale medier om den humanitære krisen som rammer barn, unge og familier
2175 i leirene. Avisene dekker nesten ikke lenger den håpløse situasjonen. Drap, voldtekter, flyktninger
2176 med dype traumer, mennesker som står i timevis i uverdige køer for å komme seg på toalettet, barn
2177 som nesten ikke drikker fordi toalettene ser forferdelige ut, og for å få tilgang til noe å spise og drikke.
2178 Helsehjelp er nærmest ikke-eksisterende. Politiet har nå begynt å sende tåregass mot flyktningene.
2179 Dette er hverdagen for medmennesker i nød, i Europa. Dette er et soleklart brudd på
2180 menneskerettighetene, som både Norge, Hellas og andre europeiske land har forpliktet seg til å
2181 respektere.

2182 Norsk politikk handler for tiden om å hjelpe flyktningene der de er, i deres nærområder. Derfor har vi
2183 bevilget svært mye penger til for eksempel til Hellas. Disse midlene klarer Hellas ikke å bruke. Nylig
2184 ble hele 600 millioner kroner tilbakebetalt til Norge. Midler som skulle benyttes til å hjelpe flyktningene
2185 i leirene, men som i stedet blir sendt tilbake til Norge.

2186

2187 Dråpen i Havet, som i dag er den eneste norske bistandsorganisasjon med tilstedeværelse i Moria,
2188 den største flyktningeleiren i Hellas, med over 20.000 flyktninger, søkte nylig UD om et tilskudd for å
2189 kjøpe inn medisiner, telt og skolemateriell i flyktningeleiren.

2190

2191 Dråpen i Havet er utelukkende basert på frivillighet, både gjennom økonomiske gaver fra private, og
2192 ved at frivillige reiser til flyktningeleirene for å bistå der i noen uker eller måneder. Over 6.500 frivillige
2193 fra 65 land har deltatt til nå. Disse frivillige betaler reise, kost og opphold selv. Organisasjonen har en
2194 liten administrasjon. Opp gjennom årene har hundrevis av flyktninger fått helsehjelp, varme klær,
2195 soveposer og mat gjennom frivillige gaver fra for eksempel Dråpen i Havet.

2196

2197 4. februar i år fikk organisasjonen avslag på denne søknaden. Dette mener Oslo Arbeiderparti er
2198 beklagelig, og vi krever at Arbeiderpartiets stortingsgruppe arbeider for å få omgjort dette vedtaket.

2199

2200

2201

1.6. Rus

1.6.1. En ny retning for ruspolitikken // AUF i Oslo

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker.

Forslag: En ny retning for ruspolitikken

1.1 Fra straff til hjelp

På tross av at man bruker store summer på arbeid mot narkotika, dør over 200 nordmenn hvert år som følge av overdose. Mange rusavhengige lever utrolig uverdige liv, og de representerer en av de aller svakeste gruppene i samfunnet vårt. Når det er situasjonen, med flere tiår med en straffebasert nulltoleranse-linja, er det på tide å anerkjenne at ruspolitikken ikke fungerer. Det er på tide å velge en ny retning, hvor grunnprinsippet er at rusavhengighet er en sykdom, og at det må behandles med helsehjelp, ikke med straff.

Ruspolitikk er vanskelig og komplekst, fordi folk som bruker narkotika står i vidt forskjellige livssituasjoner. Man må klare å føre en ruspolitikk som både tar vare på han som er heroinavhengig på tjuende året, samtidig som man følger opp hun som røyker cannabis i ny og ne. Generelt sett skal målet selvfølgelig være at færrest mulig skal bli rusavhengige, men man må allikevel anerkjenne hvor vanskelig den nåværende situasjonen er. Noen mennesker er i dag så tungt rusavhengige, at det rett og slett er urealistisk å forvente at de skal bli totalt rusfrie. For dem må målet rett og slett være å leve best mulige liv.

Oslo Arbeiderparti vil:

- anerkjenne rusmisbruk som et helseproblem, og gi rusmisbrukere helsehjelp, ikke straff
- flytte ansvaret for ruspolitikken fra justisdepartementet til helsedepartementet
- ha som grunnleggende prinsipp at rusmisbrukere som selv ber om hjelp ikke skal bli straffet
- anerkjenne at målet ikke alltid kan være total rusfrihet, men heller at de tyngste rusmisbrukerne skal kunne leve gode og betydningsfulle liv

1.2 Politiet og rettsvesenet

Rusavhengighet er en sykdom, og de rusavhengige trenger ikke straff, men helsehjelp. Det kan ikke politiet gi, og Oslo Arbeiderparti vil derfor flytte ansvaret for rusmisbruk fra justisdepartementet til helsedepartementet. Flere tiår med mislykket, straffebasert ruspolitikk har også vist at straff ikke fører til mindre bruk, og at det ikke gjør noe for de som allerede er tungt avhengige. Det er behov for en ny retning i ruspolitikken, og Oslo Arbeiderparti vil derfor avkriminalisere besittelse og bruk av narkotiske stoffer under mengdene som er foreslått i Rusreformen.

Det er likevel viktig å være tydelig på at narkotika ikke skal være lovlig. Vi vil ikke legalisere narkotiske stoffer, fordi de som misbruker dem ikke bare kan ødelegge sine egne liv, men også utgjøre farer for andre. Derfor vil Oslo Arbeiderparti at man fortsatt skal være tydelig på å at alt salg og all import av narkotiske stoffer er kriminelt. Dette arbeidet må politiet også få mer ressurser til.

Det er også viktig å presisere at vi ønsker en reform fra straff til hjelp, ikke fra straff til ingenting. Derfor mener vi at Rusreformens forslag om å bare ha frivillig rådgivning for de som blir tatt med narkotika, ikke er nok - fordi det går an å stille krav, samtidig som stiller opp, og gir hjelp. Oslo Arbeiderparti vil derfor, etter modell fra foregangslandet Portugal, kreve at alle som blir tatt med brukerdose av narkotika, skal måtte møte foran en kommisjon, der de sammen skal bli enige om den mest hensiktsmessige veien videre. Kommisjonen skal være satt sammen av både jurister, helsepersonell og sosialarbeidere, og de skal kunne benytte seg av mange forskjellige typer virkemidler, fra samfunnsstraff til oppfølging av psykolog. På den måten kan man spesialtilpasse oppfølgingen av hver enkelt, sånn at alle får best mulig sjanser til å bli rusfrie.

Det er også nødvendig å endre lovverket for å styrke rusmisbrukernes rettssikkerhet. I dag ser man at rusmisbrukere blir utsatt for langt over gjennomsnittet mye kriminalitet, men at mange ikke anmelder det, fordi de er redde for å straffet eller for å bli fratatt stoffene sine. På bakgrunn av det, og for å

generelt å bygge tillit mellom politiet og rusmisbrukerne, burde ikke politiet inndra narkotika til eget bruk når rusmisbrukere anmelder kriminalitet.

Et annet stort problem i dag, er mengden narkotika i fengsel. Enkelte kriminelle blir rusavhengige i fengsel, og mange som avhengige i utgangspunktet får fortsette å ruse seg mens de sitter inne. Derfor vil vi styrke arbeidet mot narkotikabruk i fengsel, ved blant annet å etterkomme politiets ønsker om flere hunder. Vi vil også styrke ettervernet for rusavhengige kriminelle, slik at man kan få oppfølging også etter å ha sonet dommen.

Oslo Arbeiderparti vil:

- avkriminalisere besittelse av narkotika til eget bruk, etter mengdebegrensningene som er foreslått av rusreformutvalget
- at alle som blir tatt med narkotika til eget bruk skal måtte møte foran en kommisjon, bestående av helsepersonell, sosialarbeidere og jurister. De skal sammen komme fram til konsekvensene rusbruket skal få
- at besittelse av narkotika over mengdebegrensningene fortsatt skal straffeforfølges
- at omsetning av narkotika fortsatt skal straffeforfølges
- styrke ettervernet etter soning for kriminelle med rusproblemer
- fortsette den strenge og restriktive linjen i alkoholpolitikken
- øke bevilgningene til politiets arbeid mot import og omsetning av narkotika
- at man ikke skal bli fratatt narkotika til eget bruk når man anmelder kriminalitet til politiet

1.3 Mer verdige liv: Behandling av tunge rusmisbrukere

Med dagens rusomsorg, lever mange rusmisbrukere utrolig uverdige liv. Det er helt nødvendige å gjøre flere grunnleggende endringer i måten og i systemene man behandler avhengige i.

Det første man må gjøre, er å gjøre det tryggere å være rusavhengige. I dag ser man at mange rusavhengige enten blir alvorlige syke, eller dør, på grunn av overdoser og brukerutstyr med smitte. Derfor vil Oslo Arbeiderparti opprette et tilbud der tungt rusavhengige kan bytte inn brukt brukerutstyr med nytt, samtidig som man får informasjon om hjelpetilbud. Vi vil også sette inn flere tiltak for å forebygge overdoser, for eksempel å åpne røykerom for heroin i kommunene der det er behov. Vi vil også utvide substitusjonsbehandlingen, hvor man kan få narkotiske, men lettere stoffer, slik at man kan prøve å trappe avhengigheten ned. Dette skal også gjelde for de aller tyngste stoffene, som heroin. I tillegg vil vi gi rusavhengige et fast tilholdssted, der de kan få være i fred, under oppsyn av helsepersonell. Disse tiltakene vil forebygge sykdom hos de rusavhengige.

For mange kan det å få jobbe være veien til et verdigere liv. Derfor vil vi øke støtten til organisasjoner som tilbyr jobber til rusavhengige, for eksempel Erlik Oslo. Vi vil også utrede mulighetene for å gjøre stigmaet og fordommene mot rusavhengighet mindre, slik at det blir lettere å gå fra avhengighet til et vanligere liv. Et av disse tiltakene, er å gi tidligere heroinavhengige gratis tannhelse.

Mange rusinstitusjoner er i dag private, og en god del av dem er ideelle aktører. Det blir også brukt mye anbudsrunder på rusfeltet, som gjør at man belønnes for å drive billigst mulig. Det er ikke et fokus vi ønsker i rusbehandlingen, og vi vil derfor at rusomsorgen skal driftes i samarbeid mellom det offentlige og de ideelle. Et annet grunnleggende problem med rusinstitusjonene i dag, er at overgangen til hverdagslivet blir for hard for mange når de kommer ut. Derfor vil Oslo Arbeiderparti vri rusomsorgen fra institusjoner, til at man får bolig, og så blir fulgt opp der. Det vil gi mange rusavhengige mer trygghet.

Oslo Arbeiderparti vil:

- utvide substitusjonsbehandlingstilbudene slik at det også gjelder stoffer som benzodiazepin og amfetamin
- ha heroin i LAR
- åpne døgnåpne røyke- og sprøyterom i kommunene med behov
- ha et oppholdssted for personer med rusavhengighet på et egnet sted i Oslo i samarbeid med politiet, velferdsetaten og brukerorganisasjonene
- at rusmisbrukere skal kunne bytte brukt brukerutstyr mot en pakke med nytt utstyr og kontaktinformasjonen til ulike hjelpetilbud
- vri den institusjonsbaserte rusbehandlingen til at man i stedet får bolig og oppfølging
- slutte med anbudsrunder i rusomsorgen
- gi tidligere rusmisbrukere gratis tannhelsehjelp

- 2319 - øke støtten til organisasjoner og bedrifter som gir arbeid til rusmisbrukere, feks erlik oslo
- 2320 - vurdere tiltak for å redusere stigma og fordommer rettet mot brukere av ulovlige rusmidler i
- 2321 helsevesenet
- 2322 - ha som mål at rusomsorgen skal drives i samarbeid mellom det offentlige og det ideelle
- 2323 - innføre fritak for egenandeler i helsetjenesten for personer med tung rusavhengighet.
- 2324 - sørge for øremerkede midler til primærhelsetjenesten for å implementere rusreformen i
- 2325 kommunene.
- 2326

1.7. Bolig

1.7.1. En ikke-kommersiell boligsektor // Oslo Arbeidersamfunn

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: En ikke-kommersiell boligsektor

Oslo skal være en by hvor alle kan bo og jobbe. I Oslo har boligprisene de siste årene økt så drastisk at arbeidstakere i ordinære yrker ikke har hatt råd til å kjøpe seg et hjem. «Sykepleierindeksen» fra Eiendom Norge viser at en enslig sykepleier bare ville hatt råd til 3 prosent av de omsatte boligene i Oslo i 2019.

I Norge og for Arbeiderpartiet står eierlinja sterkt. For at det skal være mulig, må det skje endringer i boligpolitikken. Vi må få en boligpolitikk som er rettferdig.

Byrådet i Oslo har startet noen pilotprosjekter som blant annet inneholder «innsats for leie»-boliger, «etablererboliger» med kommunalt medeierskap og utprøving av eie-til-leie-ordninger. Dette er gode tiltak. Men for at Oslo kommune skal klare å innfri behovet for boliger Oslo trenger, med den minimale tomteporteføljen Oslo har, må vi se på hva slags andre muligheter kommunen kan ha. Vi må ha et regelverk som åpner for at kommunen kan stille krav til utbyggere om en prosent ikke-kommersielle boliger.

Oslo må bygge flere studentleiligheter, for å frigjøre flere av leilighetene på markedet. Samtidig som vi må få en nasjonal regulering av utleiemarkedet slik at vi kan ekskludere useriøse utleiery. Samtidig bør subsidiering av leiligheter bare være en ordning for studentleiligheter, slik at vi ikke får en forskjellsbehandling mellom andre grupper som trenger hjelp med å komme inn på boligmarkedet. Studenter er en gruppe som skal være midlertidig på leiemarkedet, og mange også bo midlertidig i Oslo.

Oslo Arbeidersamfunn ønsker at:

- Ser på hva slags muligheter kommunene har til å stille krav til utbyggere når det gjelder å bygge ikke-kommersielle boliger.
- Få en nasjonal regulering av utleiemarkedet
- Bygge flere studentboliger med mulighet for subsidiert leie.

1.7.2. Forslag Forslag: En rettferdig boligpolitikk // AUF i Oslo

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: En rettferdig boligpolitikk

For arbeiderbevegelsen har det alltid vært et mål at alle skal ha mulighet til å eie egen bolig. I vår ideologiske kamp for at vanlig arbeidsfolk skal kunne leve gode liv må arbeiderpartiet ha gode svar på hvordan framtidens boligpolitikk skal være. Dagens boligmarked er formet av og for de rikeste i samfunnet. Vi må ha en aktiv boligpolitikk som legger til rette for unge og førstegangskjøpere fremfor boligspekulanter.

Et av hovedproblemene med boligmarkedet i dag, er det høye prisene. I mange områder, som i Oslo, har boligprisveksten vært enorm, og dette gjør at mange med helt vanlige jobber ikke kommer seg inn på markedet. Oslo Arbeiderparti ser et behov for å bremse denne veksten. Derfor vil vi blant annet endre bankforskriftene til at man bare kan få lån opptil tre ganger inntekten, som var regelen før. Oslo Arbeiderparti vil også øke kravet for egenkapital ved kjøp av sekundærbolig til 50 prosent. Hensikten med disse tiltakene er å bremse prisveksten på markedet, og dermed gjøre det mulig for flere å komme inn. Oslo Arbeiderparti har som politisk mål at flest mulig skal bo i den boligen de eier, og vi vil derfor prioritere de som kjøper sin første bolig over de som har flere fra før

2384 I vår ideologiske kamp for at vanlig arbeidsfolk skal kunne leve gode liv må Oslo Arbeiderparti ha gode
2385 svar på hvordan framtidens boligpolitisk skal være. For unge, enslige og alle med mindre kjøpekraft, er
2386 det nesten blitt umulig å få en god og sentral bolig. Slik skal det ikke være. En bolig skal først og
2387 fremst være et sted som er til for å bo og leve, ikke et investeringsobjekt for de rikeste. Det er god
2388 sosialdemokratisk politikk å sørge for at alle, uavhengig av bakgrunn og lommebok, har mulighet til å
2389 eie en bolig.
2390

2391 **Oslo Arbeiderparti vil:**

- 2392 - Ha som politisk mål at flest mulig skal eie sin egen bolig
- 2393 - Endre banklånforskriftene til at man kun får lån tilsvarende tre ganger inntekt
- 2394 - Endre banklånforskriftene til at man må ha 50 prosent egenkapital for å kjøpe sekundærbolig
- 2395 - Endre skattesubsidiene på boliglån slik at rentefradraget på boliglån beholdes til 2 000 000 og
- 2396 deretter redusere fradraget gradvis for hver 100 000 som blir tatt opp i lån
- 2397 - Avskaffe BSU-ordningen
- 2398 - Gi flere unge som har betalingsevne, men ikke egenkapital, mulighet til å få startlån ved å øke
- 2399 Husbankens lånerammer
- 2400 - Innføre en skatt på inntekt fra utleie av egen bolig
- 2401 - At Oslo kommune skal bygge flere boliger som skal selges til under markedsverdi for
- 2402 førstegangskjøpere
- 2403 - Satse i større grad på leie-til-eie prosjekter i Oslo
- 2404
- 2405

2406

2407 **1.8. Andre saker**2408 **1.8.1. Lavere pris i kommunale svømmebasseng // Grorud**
2409 **Arbeiderpartilag**2410
2411 **Partistyrets innstilling:**

2412 Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

2413

2414 **Forslag: Lavere pris i kommunale svømmebasseng**2415 «Svømming er den eneste idretten man kan dø av å ikke kunne» er ofte argumentet når det bevilges
2416 midler til svømmeopplæring.

2417

2418 Hver sommer ser man resultatet av manglende svømmeopplæring, i beste fall som utenforskap når
2419 vennegjengen er på stranda, i verste fall på drukningstatistikken.

2420

2421 Gjennom områdesatsinger og bevisst satsing både fra byråd og i bydelene er det brukt store ressurser
2422 på svømmeopplæring og på å redusere billettprisene for barn og ungdom i de kommunale badene.
2423 Det er en kjensgjerning at svømmeferdighetene blant mange med innvandrerbakgrunn er dårligere
2424 enn i befolkningen generelt, det har derfor vært en viktig og riktig satsing for oss i Groruddalen.

2425

2426 Fra 1. februar ble prisen på enkeltbillett for voksen økt til 150 kr på hverdager og til 160 kroner i
2427 helgene.

2428

2429 Vi vet at mange ikke får lov til å gå på badet uten å ha med seg en voksen.

2430 Når prisen har blitt så høy vil den skape et unødvendig hinder for å øke svømmekunnskapene.

2431

2432 Prisen for klippekort er noe lavere, men for de med dårligst økonomi er det ikke noe alternativ å betale
2433 for mange besøk i badet på en gang.

2434

2435 Grorud Arbeiderparti vil at prisen for enkeltbillett til de kommunale badene i Oslo reduseres slik at det
2436 ikke blir for stor økonomisk belastning for foreldre å være med barna sine og svømme.

2437

2438 Prisen settes i første omgang ned til 100 kr for enkeltbillett på både hverdager og i helgene, på sikt
2439 skal prisen ytterligere ned.

2440

2441 Prisen for klippekort og periodekort reduseres prosentvis tilsvarende.

2442

2443

2444

2445 **1.8.2. Politiker godtgjørelse // Grorud Arbeiderpartilag**

2446

2447 **Partistyrets innstilling:**

2448 Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

2449

2450 **Forslag: Politiker godtgjørelse**2451 Bystyret i Oslo har bestemt av godtgjørelsen for å være medlem i bydelsutvalg, råd og utvalg skal
2452 bestemmes i de ulike bydelsutvalg.

2453

2454 Bydelsutvalgene gis valget mellom to satser, der den viktigste forskjellen er størrelsen på
2455 godtgjørelsen til leder og nestleder i bydelsutvalget.

2456

2457 Arbeiderpartiet har vært opptatt av at våre bydelspolitikere skal være synlige, godtgjørelsen gjør det
2458 lettere å ta fri på dagtid for å delta i nødvendige arrangement uten å bli vesentlig straffet for det
2459 økonomisk. Arbeiderpartiet foreslår derfor alltid høyeste sats.

2460

2461 I en trang bydelsøkonomi er det lett for våre politiske motstandere å slå politisk mynt hvis
2462 Arbeiderpartiet vedtar høyeste sats.

Det strider også mot all fornuft at man bevilger sin egen «lønn.»

Grorud Arbeiderpartilag mener at godtgjørelsen for å være medlem i bydelsutvalg, råd og utvalg i bydelene bestemmes av Bystyret i Oslo slik at denne godtgjørelsen blir lik i hele kommunen.

1.8.3. Kollektivpriser og kollektivtilbud til A-hus // Grorud Arbeiderpartilag

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Kollektivpriser og kollektivtilbud til A-hus

Grorud Arbeiderpartilag har de tre siste årsmøtene i Oslo Arbeiderparti foreslått at Ahus skal inkluderes i Ruters sone 1 slik at ingen skal måtte betale mer enn lokaltakst for å komme til sitt lokalsykehus.

På årsmøtet i 2018 ble dette også vedtatt som Oslo Arbeiderpartis politikk.

Det har ikke skjedd noe siden vedtaket ble fattet, med unntak av at bussen som gikk fra Grorud Bussterminal til Ahus har blitt lagt ned, og med det har reiseveien for de som er bosatt på vestsiden i Groruddalen blitt lenger og inkludert et bussbytte.

Arbeidet med å utvide Ruters Sone 1 er ikke tatt med i gjeldende byrådsplattform.

Grorud Arbeiderpartilag ber om at arbeidet med å inkludere Ahus i Ruters sone 1 intensiveres slik at Groruddalens befolkning skal betale lokaltakst for å oppsøke sitt lokalsykehus.

1.8.4. Mer inkluderende nettsider for Oslo Kommune // Oslo Arbeidersamfunn

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Mer inkluderende nettsider for Oslo Kommune

Nettsidene til Oslo kommune må syna det språklege mangfaldet som finst i Oslo, ved å ha valfri tekst på bokmål, nynorsk og samisk som valfrie tilbod på hovudsida og nokre mykje brukte nettsider.

Grunngjeving:

Oslo er ein innflyttarby og hovudstad for heile landet. Noreg har to jamstelte utgåver av norsk i skriftmåla bokmål og nynorsk. Samisk er jamstelt språk i delar av Finnmark-Troms og eit viktig språk for mange oslobuarar. Noreg har også ansvar for fleire minoritetsspråk. Oslo kommune må visa si rolle som hovudstad ved å syna godtaking av bokmål, nynorsk og samisk gjennom å bruka språka på eigne nettsider.

Det å ha nokre mykje brukte nettsider med tekst på nynorsk og samisk vil gje eit viktig signal om inkludering og jamstelling, også i hovudstaden. I dagm som mange opplever auka fråstand mellom by og land er det viktig at Oslo syner aksept for språk og kultur frå heile landet.

1.8.5. Innfør et lobbyregister på Stortinget // Oslo Arbeidersamfunn**Partistyreets innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Innfør et lobbyregister på Stortinget

Lobbyregister tas som en selvfølge i EU og på Capitol Hill i USA. Det har også blitt innført i Trondheim kommune. Oslo Arbeidersamfunn mener at tiden også er overmoden for et lobbyregister i Norge. Med lobbyvirksomhet menes alle henvendelser til medlemmer av Stortinget som søker å påvirke beslutningsprosesser i retning av et bestemt utfall. Hver enkel Stortingsrepresentant skal sørge for at henvendelser som er å betrakte som lobbyvirksomhet, registreres i lobbyregisteret.

Ikke en sak blir vedtatt uten at interessenter har forsøkt å påvirke hva utfallet skal bli. Det i seg selv kan være en styrke, men det bør være et demokratisk mål at det er mulig å ettergå hvem som tar avgjørelser og hvem som har forsøkt å påvirke utfallet.

Siden beslutningene som tas angår flere millioner mennesker er det et formål at de blir tatt så åpent som mulig

Formålet er ikke å forhindre lobbyisme i seg selv, men å synliggjøre den påvirkningen som skjer. Kontakt med interessegrupper er en selvfølgelig del av arbeidet til parlamentarikere i Norge. Det er imidlertid nyttig for ettertiden og allmennheten å se hvem som har fått sin stemme hørt. Like spilleregler som gjør skillet mellom beslutningstakere og lobbyister tydeligere gagnar til syvende og sist demokratiet.

Oslo Arbeidersamfunn vil:

- At Stortinget innfører en registreringsordning for dem som oppsøker Stortinget på vegne av seg selv eller andre for å påvirke Stortinget i saker som er til behandling.
- At alle Stortingsrepresentanter skal være forpliktet til å offentliggjøre hvem som forsøker å påvirke dem i saker som er til behandling på Stortinget.

1.8.6. Nei til dagens fraværsgrænse // AUF i Oslo**Partistyreets innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker.

Forslag: Nei til dagens fraværsgrænse

Fra og med skoleåret 2016/2017 innførte regjeringen en nasjonal fraværsgrænse. Grensen er en svært rigid ordning som ikke ivaretar de svakeste elevene. Den er heller ikke regulert etter timeantallet som skaper stor usikkerhet og utrygghet blant elevene.

Ettersom at fastleger er de eneste som kan dokumentere gyldig fravær, så har de opplevd et stort omfang av elever, som risikerer å stryke i et fag om de ikke får en legeattest. Dette virker mot sin hensikt. Oslo Arbeiderparti ønsker å hjelpe disse elevene, og mener man heller burde prioritere skolerådgivere og en styrking av skolehelsetjenesten.

Oslo Arbeiderparti mener vi må ha tillit til at læreren kan finne hensiktsmessige løsninger selv. Vi mener regjeringens fraværsgrænse starter i feil ende og vi vil heller sette i gang tidlige tiltak som forhindrer fravær. Det eksisterende lovverket for fravær må bli erstattet med et skolereglement hvor antall godkjente læringssituasjon og helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn, og at dagens rigide fraværsgrænse fjernes.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Fjerne dagens fraværsgrænse på videregående skole og erstatte den med en mer rettferdig ordning
- Arbeide for at fraværsgrænsen ikke innføres i grunnskolen

- 2571 • Innføre en bemanningsnorm på 1 helsesykepleier pr 200 elev på barneskolen, 1 pr 350 elev
- 2572 på ungdomsskolen og 1 pr 400 elev på videregående skole
- 2573 • Styrke sosiallærer ordningen på ungdomsskolen og videregående skole
- 2574 • At det skal være en rådgiver og en sosialarbeider på alle skoler
- 2575 • Innføre politisk fravær i ungdomsskolen i en forsøksordning i Oslo

2576

2577 **1.8.7. Retten til familiegjennforening for likekjønnede par //**

2578 **Homonettverket**

2579

2580 **Partistyrets innstilling:**

2581 Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

2582

2583 **Forslag: Retten til familiegjennforening for likekjønnede par**

2584 Retten til familieliv for flyktninger er vernet av den Europeiske menneskerettighetskonvensjonen

2585 (EMK). Når vi da har et regelverk som krever dokumentert ekteskap, to års samboerskap eller felles

2586 barn i familiegjennforeningsaker for flyktninger, forskjellsbehandler det lesbiske og homofile:

2587 Flertallet av skeive flyktninger som får oppholdstillatelse i Norge kommer fra land hvor det er forbudt

2588 for likekjønnede par å inngå ekteskap, og der oppstår det et problem.

2589

2590 I Norge er vi opptatt av å likestille ulike samlivsformer, og da må vi også ha et regelverk som sikrer at

2591 denne gruppen får muligheten til å gjenforenes med sin familie. I de sakene som er behandlet av UDI i

2592 dag, har det i de færreste blitt tatt hensyn til seksuell orientering, og de henvises til familieetablering.

2593 Ved familieetablering gjøres det ikke unntak fra underholdskravet (Det vil si at UDI stiller spesifikke

2594 krav til inntekt), og dermed stiller skeive flyktninger dårligere.

2595

2596 I praksis medfører det også vesentlige utfordringer for LHBT-flyktninger i å oppfylle kravet om

2597 samboerskap i minst to år. Dette innebærer at personer i denne gruppen ikke har en reell mulighet til å

2598 oppfylle lovens vilkår for familiegjennforening. Dette gjelder ikke minst for personer som har vært på

2599 flukt før ankomst til Norge.

2600

2601 Praktiseringen av utlendingsloven og utlendingsforskriften medfører at likekjønnede par blir stilt

2602 dårligere enn ulikekjønnede par. Det vises til at det ikke er mulig for flyktninger å gifte seg med, eller

2603 dokumentere samboerskap med, sin likekjønnede livspartner. Disse får derfor ikke den samme

2604 tilgangen til retten til familieliv som andre flyktninger har. Likestillings- og diskrimineringsombudet har

2605 derfor i et brev til Utlendingsdirektoratet anbefalt enkelte endringer i UDIs rundskriv RS 2010-118 og

2606 RS 2010-190 for å sikre likeverdige rettigheter for likekjønnede par ved å innta følgende tekst:

2607 «Sentrale moment i vurderingen av sterke menneskelige hensyn kan være: Flyktningen har vært

2608 vesentlig hindret fra å inngå ekteskap på grunn av seksuell orientering». Utlendingsdirektoratets

2609 rundskriv tar ikke høyde for de barrierene likekjønnede par møter.

2610

2611 Det bør være lempeligere regler for å få familiegjennforeningstillatelse for et likekjønnet par som

2612 kommer fra land som ikke godtar ekteskap mellom likekjønnede par. Dette vil kreve en lovendring i

2613 utlendingsloven §§ 40 og 41 dersom likekjønnede par skal ha en lovbestemt rett til familiegjennforening

2614 uten å være gift eller ha levd i et fast og etablert samboerforhold i minst to år. Dersom likekjønnede

2615 par skal få sterkere rettsstilling på linje med andre kategorier som lovgiver mener bør få

2616 oppholdstillatelse med hjemmel i utlendingsloven § 49, så vil det kreve en endring i

2617 utlendingsforskriften § 9-7.

2618

2619 **Forslag:**

2620 Oslo Arbeiderparti vil at:

2621 - Reglene for familiegjennforening må endres og praktiseres slik at diskriminerende lovgivning i

2622 flyktingens hjemland ikke blir hinder for familiegjennforening når en er gitt beskyttelse i Norge.

2623

2624

2625

1.8.8. Tax-free ordningen må avskaffes // Ensjø, Kampen og Vålerenga**Partistyreets innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Tax-free ordningen må avskaffes**Begrunnelse:**

Internasjonalt farvann. Dette begrepet var relevant da skip (og etter hvert fly) ikke befant seg på noe nasjonalt territorium. Og derfor ikke gav noe land mulighet til å skattlegge aktiviteter. I dag er det fullt mulig å definere luftrom, og hav som tilhørende nasjoner, eventuelt overnasjonale fora som FN, og gi dem rett registrering og til skattlegging. Taxfree-handel vil da opphøre, og f.eks. cruise-skip må betale skatter og avgifter til det land, og i territoriet til det land, der skipet befinner seg i. Tax-free ordningen er visstnok populær, men er bare en etterlevning av gammel sedvane. Avinor hevder ordningen finansierer flyplasser i distriktene. Ut fra en slik tenkning burde all distriktsutbygging finansieres med salg av avgiftsfri sprit og tobakk. Tax-free er belønning av klima-ødeleggelse, belønningen er aller størst for de som ofte reiser på oppdrag for andre. Merinntekter ved opphør av tax-free kan brukes til å sette ned avgifter for alle. Bruk av alkohol kan neppe sies å være klima-ødeleggende. Men reising fram og tilbake over Skagerak og Oslofjorden er det. Lavere alkoholavgifter vil gjøre grensehandel mindre attraktivt. Og stimulere til et rikere uteliv i Norge.

1.8.9. Generasjonsskatt - En rettferdig skatt // AUF i Oslo**Partistyreets innstilling:**

Oversendes redaksjonskomiteen for nasjonale og internasjonale saker.

Forslag: Generasjonsskatt - En rettferdig skatt

Forskjellene i Norge øker for hvert eneste år og ulikheten mellom formue er på nivå med Storbritannia. En SSB studie fra 2018 viste at den rikeste prosenten i Norge eier 25% av all formue og majoriteten av Norges rikeste mennesker har arvet formuen. Det er grunnleggende urettferdig at noen kan arve seg til en bedre posisjon i livet. Når noen få arver veldig mye penger konsentreres makt over ressurser til en liten elite i samfunnet. En av de mest effektive metodene for å bekjempe ulikhet i samfunnet er å innføre en generasjonsskatt, altså skatt på arv.

En generasjonsskatt er en rettferdig skatt siden den treffer de som har mest ressurser. Skatt på arv bidrar til at forskjeller ikke forsterkes gjennom generasjoner og at formuer ikke samles på få hender. I tillegg vil en generasjonsskatt være med på å bevare et prinsipp i det norske samfunnet - man bidrar etter evne. Over tid har vi sett et skifte i skatt fra kapital over til arbeid. Dette er ikke en rettferdig omfordeling av ressursene. At man ikke skal betale skatt om man arver ti millioner fra familien, mens man betaler skatt når man jobber hardt er stikk i strid med arbeidslinja og prinsippet om at det skal lønne seg å jobbe.

I en tid hvor veksten i formuer er større enn lønnsveksten og kapitalen i samfunnet samler seg på få hender må Arbeiderpartiet presentere en politikk som omfordeler. Det er et sosialdemokratisk prinsipp at alle skal ha like muligheter i livet. En generasjonsskatt legger til rette for dette. Oslo Arbeiderparti tar ulikhetene i samfunnet på alvor og en skatt på arv vil bidra til rettferdig omfordeling av ressursene i samfunnet.

Oslo Arbeiderparti vil

- Innføre generasjonsskatt på arv, og legge til grunn et bunnfradrag
- Sørge for at generasjonsskatten ikke inneholder for mange unntak

1.9. Organisasjon

1.9.1. Et bedre representantskap i Oslo Arbeiderparti // Ellingsrud Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Et bedre representantskap i Oslo Arbeiderparti

Årsmøtet ber partistyret i Oslo Arbeiderparti om å utarbeide en konkret plan for hvordan representantskapet kan bli en mer relevant og effektiv beslutningsarena for Oslo Arbeiderparti mellom årsmøtene. Denne planen skal legges fram for representantskapet innen utgangen av 2020. I den forbindelse kan partistyret se nærmere på om representantskapet har et hensiktsmessig antall medlemmer, og om organiseringen av representantskapets møter er velegnet for et organ som skal fatte Oslo Arbeiderpartis viktigste politiske beslutninger mellom årsmøtene. I den forbindelse kan partistyret se nærmere på hvordan årsmøter og representantskap er organisert i andre fylkespartier, og vurdere om det er mulig å trekke lærdom fra det.

Begrunnelse:

I dag er representantskapet i Oslo Arbeiderparti organisert svært forskjellig fra tilsvarende organer i andre fylkespartier. I Oslo Arbeiderparti finnes det, i motsetning til i flere andre fylkespartier, intet tak på antall medlemmer i representantskapet eller noen begrensninger på representasjon fra underliggende organisasjonsledd eller AUF, utover medlemstallet. Det fører til at representantskapet har et forholdsvis høyt antall medlemmer sammenlignet med andre fylkespartier. Andre fylker har også skilt mellom et årsmøte med 100-200 medlemmer, og representantskap med 50-100 medlemmer, mens det i Oslo Arbeiderparti er slik at representantskapet og årsmøtet er likt sammensatt.

Representantskapet i Oslo Arbeiderparti utmerker seg også ved å ha kveldsmøter på hverdager i stedet for lengre møter i helgene, bortsett fra årsmøter og program-/nominasjonsmøter. I tillegg bærer kveldsmøtene preg av generelle debatter som tar lang tid, med mange forberedte innlegg, og ingen muligheter til å respondere på hverandres innlegg i debatten. Det gjør det vanskeligere å gjennomføre møter der politiske saker blir diskutert på en grundig nok måte, og der representantskapet i fellesskap kan komme fram til en beslutning om hva Oslo Arbeiderparti skal mene i konkrete, politiske saker. I andre fylkespartier har man i stedet representantskap som fungerer bedre som deliberative beslutningsarenaer, fordi man har et format på møtene som i større grad legger til rette for at beslutninger i politiske saker kan avgjøres og diskuteres i representantskapet. I Oslo Arbeiderparti har man i stedet lagledersamlinger som på sitt beste fungerer som slike deliberative arenaer, men som ikke har noen selvstendig beslutningsmyndighet.

Målet må være at representantskapet i Oslo Arbeiderparti har en sammensetning, størrelse og organisering på møtene sine som i større grad enn nå legger til rette for demokrati internt i partiorganisasjonen. Det bør også innebære andre endringer, som at tidspunkt og dagsorden for representantskapets møter blir kunngjort tidligere, slik at partilag og eventuelt bydelspartier har praktisk mulighet til å organisere forberedende medlemsmøter i forkant av representantskapsmøtene.

1.9.2. Valgresultatet // Bekkelaget Arbeiderpartilag

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Valgresultatet

Bakgrunn:

Hvilke konsekvenser og konklusjoner trekker vi av et så voldsomt valgnederlag som det vi opplevde i kommunevalget 2019? Vi har aldri i Oslo Aps historie opplevd en slik tilbakegang. Hva betyr dette for

politikken, personer og organisasjonen? Mange i organisasjonen har en følelse av at vi fortsetter akkurat som før uten at vi grundig analyserer resultatet: Hvorfor tapte vi så mye, hva er de politiske årsakene til dette, hva kan vi gjøre med organisasjon for å gjøre det bedre neste gang? Og ikke minst hvordan trekker vi medlemmene inn i en slik prosess?

Det er godt mulig at partiledelsen har gjort seg slike vurderinger, men det har ikke kommet ut til organisasjonen og medlemmene. Det er behov for både en gjennomgang og vitalisering av Oslo-partiets organisasjon samtidig med at man etter et hvert valg må analysere resultatet og komme med konkrete forslag til forbedringer. Spesielt er det viktig når det går så galt som det gjorde ved siste valg. Vanlige medlemmene trekkes med i for liten grad og blir aldri spurt direkte om sine meninger i forhold til politikken og personene som representerer oss. Dette nå endres. Andre partier har kommet lenger enn oss på dette området.

I valgkampoppsummeringer etter kommunevalget 2019 er det mange som skryter av vårt gode valgkamparbeid. Det er selvsagt og lite nyttig i forhold til de endringer som bør gjøres. Inntrykket sett utenifra er at det er for få som deltar virkelig aktivt og har et engasjement som er tilstrekkelig. De 3-400 som deltar gjør en god jobb, men hvor er de 1200 – 1500 andre i tillegg som kan gjøre at dette blir vellykket og kan gjøre at vi fremstår med større styrke?

Omfanget av aktivitetene er relativt begrenset. Det er mye som kan gjøres på dette området. Det må være bredere tilbud til aktivitet annet enn å stå på stand og banke på dører. Når vi får et resultat på 20 % i Oslo må vi fastslå som hovedkonklusjon at denne valgkampen var mislykket. Skal vi løfte dette betydelig må vi få flere med, mer entusiasme og mer tro på egen politikk.

Forslag:

Etter hvert valg uansett resultat må partiledelsen heretter umiddelbart sette ned et hurtigarbeidende utvalg som ikke først og fremst representerer partiledelsen, men som har kompetanse på valgstatistikk, politisk analyse, organisasjonsarbeid, media og andre relevante områder. Utvalget skal legge fram en egen innstilling som skal drøftes i representantskapets møte i november.

Siden dette ikke har skjedd etter dette valget bør partistyret sette ned et eget utvalg som får i oppgave å gjennomgå partiorganisasjonens oppbygging og se på hvilke tiltak som kan iverksettes for å øke medlemmenes engasjement og innflytelse og i tillegg komme med forslag til et bredere spekter av valgkamptiltak som kan iverksettes i forbindelse med valgkampen i 2021. Innstillingen må legges fram på første representantskapsmøte på høsten 2020.

1.9.3. Ressursperson for representanter i bydelene // Nordstrand Arbeiderpartilag og Nordstrand Arbeiderparti

Partistyreets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Ressursperson for representanter i bydelene

Behov for at det dedikeres en ressursperson på rådhuset for representanter i bydelsutvalgene. En av de viktigste kampsakene for Arbeiderpartiet siden krigen har vært å sikre den lokale representasjonen for alle i hele landet. Dagens system i Oslo kommune med bydelsutvalg er ment å være med på å sikre denne representasjonen for Oslos borgere. Folk kjenner veien til både Åpen halvtime og Facebook når det er særlige lokale saker som engasjerer og som BU har på sine sakskart, men utover dette er vanlige folk i Oslo lite bevisst på de viktige vedtakene som blir fattet i bydelsutvalgene. For mange lokale representanter kan dette gjøre arbeidet i bydelene vanskeligere i møte med bydelsadministrasjonen og andre politiske partier. I Oslo rådhus har man både mer erfarne politikere og rådgivere med bred erfaring og flere i fulltidsarbeid innenfor politikk, noe de fleste representanter i bydelsutvalgene ikke har. Dette blir mest aktuelt i budsjettprosessene.

Det er også store forskjeller i de politiske vedtakene som er fattet mellom bydelene. Noen har akkumulert betydelig mindreforbruk, andre har merforbruk, noen bydeler har en tydelig heltidskultur, mens andre har høy andel på deltid, og så videre. Dette er ikke tilfeldig, men er en konsekvens av

politiske vedtak fattet i bydelsutvalgene - ofte gjennom flere perioder, på tross av 18 års høyrestyre og ulike koalisjoner. Slike forskjeller mellom bydeler kan gjøre det gunstig for de forskjellige partigruppene i bydelene å kunne møtes for å diskutere vedtakene de har fattet, og hvordan man kan gjennomføre liknende i andre bydeler. Det er behov for en sentral koordinering og oppfølging av det mangfoldige politiske arbeidet som gjøres i bydelsutvalgene.

Det er også store forskjeller med hensyn til praktisering av kommunelovens bestemmelser om hvem som kan melde opp saker til BU, med andre ord selve tilnærmingen til hva lokaldemokratiet skal være. Noen bydeler har retningslinjer som angir hvem som kan komme med forslag til saker som skal behandles.

Forslag

Oslo Arbeiderparti vil:

støtte bydelsutvalgenes politiske arbeid og anerkjenne bydelsutvalgenes behov for en koordinerende funksjon hos bystyregruppen. En av bystyregruppens rådgivere skal ha som fast oppgave å være ressursperson for bydelsutvalgenes BU-ledere/gruppeledere.

1.9.4. Samordning og styrking av samarbeidet med stortingsgruppa // Nordstrand Arbeiderpartilag og Nordstrand Arbeiderparti

Partistyrets innstilling:

Oversendes redaksjonskomiteen for Oslosaker

Forslag: Samordning og styrking av samarbeidet med stortingsgruppa

Internasjonale, nasjonale og storbypolitiske spørsmål med spesiell virkning i byen og bydelene må gis tilstrekkelig oppmerksomhet i politikken og i Oslo-offentligheten

Et politikkområde bydelene har liten påvirkning på, er samferdsel. Framtidige samferdselsinvesteringer i Oslo-regionen skal prioriteres og finansieres. Det faktum at de fleste store og kostnadskrevenne samferdselsutfordringer i Oslo-regionen planlegges vestover fra Oslo sentrum; Fornebubane, ny t-bane, ny t-banetunnel gjennom Oslo sentrum, ny stasjon på Majorstua for å nevne noen, og i liten grad går østover, og i enda mindre grad sørover, er eksempel på forhold som må drøftes og utvikles på byråds- og bystyregruppenivå. Det samme gjelder grad av autonomi for virksomheter som Ruter.

Utfordringer som gjengkriminalitet, organisert kriminalitet, økt vold og ruskriminalitet samt ekstrem sosial kontroll påvirker Oslo-partiets mulighet for å nå 2019-2023-målene og komme på offensiven som den viktigste byen og utstillingsvinduet før stortingsvalget i 2021. Den stadige kampen om å påvirke samfunnet i ønsket retning skal skje i bydelene, men må også adresseres sterkere blant våre beslutningstakere når de er i posisjon og har myndighet til å gjøre noe. På vår vakt bør vi kunne «glemme kundeservice, og gå rett på styreleder».

Fra gjeldende partiprogram:

Alle som bor i Oslo skal ha like muligheter til å leve gode liv, enten du er oppvokst her, har flyttet til byen fra et annet sted i Norge, eller kommer hit fra et annet land. Det er mulighetene og mangfoldet som gjør Oslo til en god by å leve og bo i. Like muligheter for alle kommer ikke av seg selv. Vi må forsvare det inkluderende fellesskapet og åpenheten byen står for. Vi vil investere i fellesskapsløsningene og styre byutviklingen slik at Oslo er en by for alle.» Konsekvensene av disse utfordringene oppleves i bydelene, mens forbedret politikk og nødvendig lovgivning i stor grad må komme fra Stortinget. Forbindelsen mellom disse nivåene må håndteres på en offensiv måte av byråd og bystyregruppa.

Forslag

Oslo Arbeiderparti vil:

sammen med byrådet og bystyregruppa jobbe for at internasjonale, nasjonale og storbypolitiske spørsmål med spesiell virkning i byen og bydelene får tilstrekkelig oppmerksomhet i politikken og i Oslo-offentligheten. Oslo Arbeiderparti vil gå inn for å samordne og styrke samarbeidet med stortingsgruppa på disse saksområdene.